

Velja po pošti:
za celo leto naprej K 26.—
za pol leta " " 13.—
za četrt leta " " 6.50
za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
za celo leto naprej K 20.—
za pol leta " " 10.—
za četrt leta " " 5.—
za en mesec " " 1.70

Za pošilj. na dom 20 h na mesec.

Posamezne štev. 10 h.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

SLOVENE

Inserati:
Enostop. petičvrsta (72 mm):
za enkrat 13 h
za dvakrat 11 "
za trikrat 9 "
za več ko trikrat . . 8 "
V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja vsak dan, izvenredne nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Političen list za slovenski narod

Upravišstvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upravišškega telefona št. 188.

Proti brezverstvu v šoli.

Tržaški škof dr. Nagl je izdal na ver-nike svoje škofije božični list, v katerem pravi: „Vsi dobro veste, da med tem, ko so se imele urediti nekatere nabožne vaje za šolsko mladino, in se je nekoliko učiteljstva predrznilo, sklicati shode in se jih udeležiti, so se najsvetejša opravila, kakor sv. maša, zaničevala in se je izrazila želja, naj bodo javne šole brez vsakega verskega značaja, to pomeni, naj se uvede popolnoma brezverske šole. Žalibog je k temu iz sovraštva do sv. vere pritrtilo tudi nekaj zaslepljenih someščanov.“

Tržaški škof najodločneje protestira proti temu in zahteva, da se naj vzgaja mladina v pravovernem duhu. „Suženstvo vesti bi bilo, ko bi morali starši vernega otroka izročiti učiteljem, ki bi imeli namen, odtujiti ga sv. veri.“

Škof pozivlja tržaško ljudstvo, naj ima šolsko vprašanje pred očmi tudi pri volitvah, zlasti v mestni zastop, ter pozivlja sled-njič vse prebivalstvo:

„Ne odlašajte, kolikor Vas je katoličanov, odločno zavrnite to žaljivo sramoto, ka-tera se nam je prizadela.“

Združite se z že obstoječimi katoliškimi in demolijskimi društvi v Zvezo za obrambo verskega in domoljubnega prepričanja.

Združite se Vsi, posebno pa vi verni katoliške misleči delavci, da bode, ko Vas bo klical sveta in vestna dolžnost, da se udeležite splošne volitve, glasevali v korist obče blaginje popolnoma presti iz lastnega prepričanja in ne pod pritiskom okrutnežev iz strahu ali iz ozira do ljudi. Pošljite na kraj, kjer se vrše posvetovanja in sklepi za vaše dobre ali za vaše gorje, le proste in verne može.“

Najnovejša poročila o kr-vavi ruski prekuciji.

Ves svet stoji pod utiskom krvave pre-kucije 22. in 23. t. m. v Moskvi. Opis boja spominja na krvave dogodke pariške komune 1. 1871. Končni izid pa še ni znan. Prekuciji so nameravali 23. dec. zasesti Nikolajev kolodvor, da preprečijo zvezo med Moskvijo in Peterburgom; zasesti so nadalje nameravali mestno hišo in mestno banko in proglasiti začasno vladu. V hiši realnega ravnatelja Fiedlerja je bilo zvečer 22. decembra zbranih 500 vstašev. Ob 10. zvečer so obkolili vojak Fiedlerjevo hišo in zahtevali od Fiedlerja, da moraje vstaši izročiti orožje, česar pa revolucionarji niso hoteli storiti. Vojaki so nato dovolili vstašem eno uro časa, da se premislijo, a pet minut prej, ko je pretekla določena doba, so pričeli vstaši streljati iz pušk in revolverjev na vojake. Vojaki so takoj pričeli streljati in, ko so vrgli vstaši nanje dve bombi, ki sta ubili enega poročnika in ranili nekega artiljerijskega stotnika, s štirimi granatnimi strelji poškodovali hišo. Del vstašev je zbežal, ostali so pa razobesili belo zastavo. Ko so vdrli vojak v hišo, so vstaši zopet streljali nanje in šele ob treh zjutraj so se vstaši popolnoma udali, ko so še vojak prej nanje streljali iz topov. V hiši so našli 8 mrtvih in 30 ranjenec, med katerimi je bil tudi Fiedler, katerega je ranil kos granate in bomba, ki so jo vrgli vstaši. Med prijetimi vstaši je 120 članov bojne organizacije, nekaj članov odbora stavkajočih in izvrševalnega odbora delavskih zastopnikov. Zaplenili so v Fiedlerjevi hiši mnoge pušk in 13 bomb. Ob dveh zjutraj sta vrgla dva mlada meža iz kočije 2 bombi na poslepje tajnih policistov. Bombi

sta razrušili deloma hišo in ubili dva poli-cista in enega vojaka pešca. Ko so oble-gali vojak Fiedlerjevo hišo, je pa poizkušala velika množica zasesti Nikolajev kolodvor, a so jih razkropili vojak. Število ran-jencev ni znano, ker je bojvena organiza-cija sama skrbela za svoje ranjence. Med-tem so pa bili tudi boji po drugih cestah, ki so se pričeli že 22. zvečer. Bojevna or-ganizacija je naredila ob starem slaveloku iz žic električnega tramvaja ograjo proti kazakom in dragoncem in nekoliko za žično ograjo iz desk, sodov, plotov in žic bari-kado.

Neko drugo barikado so pa napravili iz drogov za brzovaj in razsvetljavo. Vstaši so streljali na dragonce, ki so navalili na barikado. Ubit je bil ob tej priliki neki čast-nik, ranjenih pa več dragoncev.

Dragoncem se je posrečilo zasesti bari-kado in razkropiti vstaše. Tudi po drugih ulicah so bili boji med vstaši in dragonci, ki so osvojevali barikade. Ponoči je bil pod predsedstvom generalnega gubernatorja Du-basova vojni svet, ki je sklenil, da nestopijo z najstrežjimi sredstvi proti vstašem. Skle-nili so, da ustanove carju zvesto meščanske straže.

Izvrševalni odbor delavskih zastopnikov je sklenil, da prične oborožena vstaja šele 23. decembra ob 6 zvečer, a je izbruhnila vstaja že prej. Ob 10. popoldne je zasedla bojna organizacija vhode na Glavni trg in k staremu slaveloku, da bi prišlo vojaštvo v križni ogenj.

Na Glavnem trgu so bili razstavljeni pešci in topničarji s štirimi topovi ter dvema streljama strojema. Vojaki so bili razstav-ljeni tako, da bi lahko streljali na vse strani. Kljub temu se je posrečilo vstašem, da so zgradili barikado pri starem slaveloku. — Dragonci so navalili na množico z golim orožjem in so nato streljali na množico. Množica je nekoliko prej umerila nekega častnika, ki je dal streljati na ljudstvo. — Mnogim častnikom se že prej vzeli vstaši orožje. Ko je množica začela pobijati šipe na poslopju mestnega glavarja, je pričelo topništvo streljati s šrapneli. Kljub streljanju so se vstaši le še zbirali in streljali na vojake, ki so streljali tudi iz oken samosta-nov in dekliškega gimnazija. Dasi je bil trg zaprt, se je nabralo mnogo radovednežev. Nekemu dečku je odtrgal šrapnel glavo, ne-kemu tatarju je odtrgal nogo. Takih sluča-jev je bilo več sto. Ob treh zjutraj so vzeli vojak barikado pri starem slaveloku. Zve-čer je nastal mir, dasi bi se bila morala šele pričeti vstaja.

„Times“ poročajo iz Peterburga, da se je posrečilo vstašem zasesti Lukarov stolp, kjer se nastavili strojne puške. Velika mno-žica je na Rdečem trgu, kjer je bil vroč boj. Baje so se uprli dñski kazaki, tverski dragonci in pehota. Uperne vojake so zaprli po vojašnicah. Vstašem se ni posrečilo za-sesti Nikolajevga kolodvora.

V nedeljo je bilo ubitih 2000 oseb. Ste-vilo ranjenecv in ubitih cenijo na 7000 oseb. Pri bojih se je izkazalo, da primanjkuje vo-jakov.

Najnovejša poročila opisujejo velike boje pri kolodvoru in pri tovarnah. Vojaki so hoteli vzeti orožje 3000 delavcem, ki so pa pričeli boji.

Predvčerajšnjim so celi dan gromeli to-povi Stevilo mrtvih in ran-jencev je velikansko. Včeraj so napadli vstaši zopet zapore, nakar je streljala vojaška straža in razkropila napadalce. Vstaši grade nepretrgoma barikade. — Stevilo meškovskih vstašev cenijo na 60000.

Večina prebivalcev se ne upa več na ceste. Prebivalstvo strada. Zadelani so vsi hišni vhodi in okna.

General Dubasov je pore-čal, da je bilo v Moskvi ubi-tih in ranjenih 15.000 oseb. O položaju v terek ni poročal, ker so prere-zane žice. Najbolj krvav boj je bil preteklo nedelje. — Osemdeset do devetdeset oseb je bilo zbranih v hiši častnikarskega zalagatelja Sitina; ti so streljali na vojake. Došla je

pehota, obkolila hišo in zahtevala, naj se vstaši udajo. Vstaši so odgovorili s strelji iz pušk, ki so ubili mnogo vojakov. Pehota se je nato umaknila, a je kmalu zopet prišla z artiljerijo. Vstaše so še enkrat pozvali, naj se udajo, a ker so nato vstaši pričeli zopet streljati na vojake, so pričeli obstreljavati hišo, ki je pričela goreti. Vojaki in gasilci so pričeli gasiti, a še med požarom so stre-ljali vstaši na vojake in jim klicali: „Proč, če ne, vas postrelimo! Vode imamo dovolj, da sami pogasimo požar.“ Vojaki so nato prerezali vodne cevi, uničili tudi hišni vo-dovod, obkolili popolnoma hišo, dokler se ni podrla in pokopala v gorečih razvalinah vseh vstašev. Pred jetnišnice so prepodili jetniški pazniki z revolverji oborožene mno-žice, ki je napadla jetnišnico. Vstaja je po-polnoma zadušena. Tako „Times“.

Drugi poročajo včeraj: Na vseh voga-lih v Moskvi se nabiti vstaški oklici. Vstaši imajo šest brzostrelnih topov in hočejo to-liko časa terorizirati mesto, deželo in ljud-stvo, da dobe oblast. Zgradili so 34 barikad, jarkov in žičnih ograj. Brezposelni proletariat, ki ga vo-dijo moskovski, kijevski, harkovski in odeški vseučiliščniki, je hotel vjeti generalnega gubernatorja in odstraniti sedanjo vladu. Načrt je pa ponesrečil, ker je ostalo vojaštvo zvesto vladi.

Grozni barikadni boji so trajali tri dni, dne 26. zvečer je bil upor zadušen.

V terek so došle v Moskvo nove čete artiljerijo. Topovi so naredili veliko škodo. Predvčerajšnjim se pričeli vojak obstrelja-vati veliko Ušnerovo tiskarno, kjer so za-prli policijske uradnike.

Moskva izgleda kakor ka-ko oblegano mesto. V terek so preiskavale vojaške patrulje izprehajalce. Vojaki so ustrelili vsakega, ki se ni dal preiskati. Ob 9. zvečer so bile hiše temne. Streljalo se je neprenehoma, celo po pol-noči. Plenijo tudi prodajalnice. Včeraj zju-traj je bilo čuti streljanje do ranega jutra. Pričelo je v bližini Nikolajevga kolodvora. Oboroženi vstaši so razdeljeni v tri čete. Prva je korakala oborožena s puškami ob Kazanski železnici med postajami Moskva in Berovo. Njene predne straže so poizkušale zasesti Nikolajev kolodvor. Druga četa je oborožena z revolverji, šteje 1000 moških in ženskih. V malih četah napadajo vojake. Posebno hrabre in neusmiljene so ženske. Tretja in najmočnejša četa operira v oko-lici brestškega kolodvora. Tu je največ be-jev. Del vstašev se je utrdil v Komisa-rovski šoli, na katero so streljali iz topov in močno poškodovali poslopje. Mnogo oseb je bilo ubitih in ranjenih.

„Voss Ztg.“ poroča, da se pehota ne udeležuje moskovskih pouličnih bojev, ker je obljubilo več pehotnih stotnij, da ne strelja na de-lavce. List sodi, da je v Moskvi premalo vojakov, ker vstaši po-noči zopet zgrade barikade, ki so jih po dnevi razstrelili topničarji.

O položaju v Peterburgu poročajo, da vpliva na mir odločen nastop vladnih čet v Moskvi. Včeraj je pričelo zopet delati 15000 delavcev, stavka jih pa še 48000. Manjši nemiri so bili zadnje dni tudi v Peterburgu, pri katerih je bilo ubitih 10 oseb. Del peterburške posadke je odrinil na Livsko. Poveljnik je general Orlov. Na Ruskem Poljskem ni še moten železniški promet. Stevilo shodov se emejili, prepovedali tudi poljska znamenja in petje soci-alistiških, vstaških in poljskih pesmij. V varšavskem mestnem delu se je razpočil v neki hiši dinamit, ki je razrušil dimnik in streho, v neki drugi hiši pa strop.

O splošni stavki poročajo, da so izšli 27 t. m. zopet vsi peterburški časniki. Velik del tovarniških delavcev še stavka. V delavskih mestnih delih se po-morili več policistov. V Harkovu se je pri-čela splošna stavka 25. decembra. Med de-lavci in vojaki so bili beji. Vojaki so stre-ljali tudi iz topov, delavci so pa metali

bombe. Ubitih je bilo 9, ranjenih pa nad 200. Zaprli so 138 oseb.

V Odesi je splošna stavka. Oviran je ves promet. Na kazatinski postaji je bil boj med delavci in vojaki, v katerem je bilo ubitih 6, ranjenih pa 15 železničarjev. V Tiflisu so sklenili Armenci in Tatari za-dasni mir. Pričela se je pa 26. decembra splošna stavka. Socialisti so se polastili že-leznice. V Peterburgu iz Vilni so vedni boji z judi.

Ogrska kriza.

„Esti Ujsag“ poroča, da dela Lukacs na to, naj bi prevzel sestavo nove vlade An-drassy, Szell ali pa Wekerle s pomočjo koa-licije. Opozicija ne verjame, da povzroči Lu-kacs mir. Vse je radovedno na novoletne govore voditeljev opozicije.

Szengraški stolici je odvzela vlada dr-žavno podporo. Uradniki ne dobe po Novem letu v tej stolici od države nikakih plač več.

Baron Fejervary je obolel in rešuje vladne posle v svojem stanovanju.

Reka želi dva mandata.

Reški mestni poslanec Luppis in tova-riši so prosili mestnega načelnika, naj prosi vladu, da se Reki zakonodajalnim potom osigurata dva volivna okraja za zajednički sabor. To svojo zahtevo zagovarjajo s tem, da se se razmere izpremenile in da je po-treba čuvati raznolike interese reške. V pri-hodnji seji reškega mestnega sveta pride ta zadeva na dnevni red.

Turčija.

Turški poslanik v Beogradu je posre-doval pri srbski vladi zaradi nekaterih spornih obmejnih zadev. Baje so sklenili, da hočejo na novo urediti meje med Tur-čijo in Srbijo. Spor med Turčijo in Perzijo je poostren, ker so zasedli Turki dve novi točki in zadeli ob perzijske vojaške čete. Perzija je poslala spomenico na Rusijo in Angleško, ki sta svoječasnno posredovali za ureditev meje med obema državama. Turčija je obvestila belgijsko vladu, da ji ne izroči zaradi zarote proti sultanu na smrt obsoje-nega Jorisa, ker ne priznava nagodbe med Belgijo in Turčijo iz l. 1838. Razsodbo z dne 18. izvrše šele, če jo potrdi turško ka-sacijsko sodišče in je odobri tudi sultan. Turška policija sodi, da je zaprla napa-dalca na glavaega nadzornika kučovlaških šol Duma v osebi Grka Nikolija. Duma bo ozdravel. Dne 23. t. m. je prvič zborovala v Selunu finančna komisija. Posvetovali so se o proračunu.

Črnogorska skupščina

je podaljšala trgovinsko pogodbo s Fran-cosko za tri mesece, nakar je bilo 25. t. m. zaključeno zasedanje.

Vzhodna Azija.

Iz Šangaja poročajo, da je pričelo me-šano sodišče preteklo soboto zopet posle-vati. Predsedoval je nemški prisodnik. Raz-prave niso bile motene. Dne 25. t. m. je bilo v Šangaju mirno. Pač so pa bile raz-širjene govorice, da izbruhnejo zvečer ne-miri in je vse preskrbljeno, da jih prepre-čijo. Nihče ne veruje govoricam, da so po-vzročili Japonci zadnje nemire.

Japonski pooblaščenca za sklepanje ki-tajsko-japonske pogodbe so odpotovali v Tjencin. Mesta v Mandžuriji bodo odprta svetovni trgovini, ko zapuste Rusi in Ja-ponci popolnoma Mandžurijo.

Dezertacije v nemški armadi.

K policijskemu komisarju nekega pa-riškega okraja je pretekli teden prišel mlad mož v uniformi nemškega kirasirja. „Petit Republique“ poroča, da je izpovedal, da je star 22 let in da se piše Mihael Zeuner. — Služil je pri 6 kirasirskem polku v Mün-stru in je dezertiral od tod s 30 svojimi to-variši, ker so predstojniki pregrdo ravnali z njimi. Nekaj tovarišev je pobegnilo v Ame-riko, drugi so dobili službe pri francoskih kmetovalcih, le on ni mogel nikamor; zato

hoče vstopiti v francosko „legijo tujcev“. — Francoski listi poročajo nadalje, da je v 14. armadnem zboru (Alzacija-Lotringija) dezertacija postala uprav nalezljiva, posebno v Metz, kjer je vsak dan do 5 vojaških beguncov. Pretečeno nedeljo jih je bilo celo 8. Nekateri gredo na Francosko, drugi pa na Luksemburško.

V teku leta je 14. armadni zbor baje na ta način izgubil do 1200 mož. 800 od teh je vstopilo v francosko „legijo tujcev“.

Balkansko vprašanje in nova angleška vlada.

Londonski dopisnik belgrajskega „Trgovinskega glasnika“ poroča, da v novem angleškem kabinetu ni nič manj ko 5 članov „balkanskega odbora“.

„Balkanski odbor“ je sklenil prirediti velik javen shod, na katerem naj bi se sprejela resolucija, ki naj pezuje vlado, da naj stori odločno kerake za rešitev balkanskega vprašanja.

Stajerske novice.

Š Stavko godbe imajo v Gradcu. Stavkajo godci v „Orpheumu“, ki zahtevajo večje plače.

Š Poroka. Dne 23. t. m. se je poročila v Mariboru v evangelski cerkvi gospodična dr. phil. Irena Schwarz z g. Wunderlichom, posestnikom iz Ulma.

Š Poročil se je v Gradcu jurist Friderik Pušenjak z gospodično Marijo Schmid.

Š Odlikovan je bil ob priliki svoje upokojitve dež. šol. nadzornik Peter Sternik z redom železne krone III. vrste.

Š Umrl je v Kairi na svojem potovanju po Egiptu nemški pisatelj in zgodovinar dr. Adolf Harpf. Zadnje njegovo delo je spis o boju vzhodnih Nemcev s Slovani. Bil je dolgo vrsto let sotrudnik celjske „Deutsche Wacht“.

Š Triglavani v Celju. Letos praznujejo Triglavani iz Gradca svojo petindvajsetletnico. Poseben blesk in sijaj hočejo dati svojemu slavlju s tem, da prav po uzorcu ljubljanskih frakarjev napravijo v celjskem „Narednem domu“ takezvani sijajni ples. Nečemo razmotrivati, ali je ples in posebno še sijajni ples za ubogega slovenskega dijaka — in takih je in je bilo največ med Triglavani — primerna zunanja oblika za proslavo kake obletnice, tudi se ne bomo prerekali z liberalnimi gospodi pri „Triglavu“, če je sicer njihov slavnostni program tak, kakoršnega so celjski Slovenci za slavnostni dan pričakovali, pač pa se moramo v interesu izventriglavanskega slovenskega dijaštva prav odločno po robu postaviti načinu, kako hočejo „Triglavani“ odriniti nekatere slojeve celjskih Slovencev od svoje slavnostne prireditve. — Vsakomur je znano, kako pežrtvovalni so celjski Slovenci — in sicer vsi brez izjeme —, kjer in kadar se gre za naše dijaštvo. Na gimnaziji se začnejo podpore in se končajo na visoki šoli. Prispevajo pa odvetniki, netarji, sodniki, nič manj pa tudi zasebni uradniki, trgovci in obrtniki. Mnogo je „Triglavancov“, ki so se najedli pri mizi slovenskega trgovca ali obrtnika, marsikateri krajcar si je zasebni uradnik odtrgal, da ga je megal podariti za dijaško mizo, za podporno društvo itd. — Kako pa danes vračajo ti „Triglavani“ svojim dobrotnikom? Prvič priredijo sijajni ples da s tem izključijo vse one kojim žep ne nese veliko, da bi prišli vsijaju na ples; drugič vabijo na ta sijajni ples same dame takozvane „akademično izobraženih“ rodbin. Izključeni so člani obrtniških in trgovskih rodbin, seveda velja to tudi za trgovske uslužbenke, zasebne uradnike i. dr. — Ko se je to po Celju izvedelo, je zavladalo velikansko razburjenje, katero bo imelo za naše dijaške žalostnih posledic. Sklenili so vsi nevlabljeni, da odslej ne dajo več groša za nobeno dijaško podporno društvo. Ta sklep nam je popolnoma umljiv s strani prizadetih; vsaj bi bilo že vendar več kot dobrota podpirati ljudi, ki se svojih dobrotnikov čez par let sramujejo. Vendar pa moramo opozoriti na to, da „Triglavani“ niso reprezentanti vsega slovenskega dijaštva in da izventriglavansko dijaštvo ne more prav nič zato, če „Triglavani“ hočejo s takimi neumnostmi praznovati svoje obletnice. Triglavani so čisto pozabili, kako se v kreditu med resnimi Slovenci padli: vsaj se spominjajo še raznih govoric, ki so krožile v slovenski javnosti, ko je načeloval „Triglavu“ sedanji „Narodov“ sourednik razakademik Pustoslemšek itd. Imeli bi po vsem tem vzroka dovolj, misliti, kako bi si reputacijo zopet pridobili, ne pa na tak nečuten način izzivati celjske Slovence, ki se menda prav nič ne pulijo za čast, bitina „Triglavanskem“ frakarskem plesu,

a se od teh mladih ljudi na drugi strani ne dajo klasificirati kot mani vredne.

Š Podraženje mleka. V Gradcu je bil shod kmetovalcev, ki je sklenil z novim letom povišati ceno mleku za 2 vin. pri litru.

Š V postelji je zgorel. V gostilni Wagner v Fehringa je neki vrtnar Stadler kadil v postelji iz pipe tabak. Po njegovi neprevidnosti se je postelj vnela in Stadler je zgorel.

Dnevne novice.

„Neodvisni“ liberalci. Ista igra, ki se je odigrala pri zadnjih dopolnilnih volitvah na Gorenjskem, se zdaj ponavlja na Dolenjskem. Ko je kandidiral sedanji poslanec Demšar, se niso upali liberalci nastopiti naravnost s svojim programom, ker so vedeli, da kdor se pokaže dandanes na deželi kot liberalci, je že naprej izgubljen. Zato so se ogrnili v tisti stari, obnošeni kožuh „neodvisnih kmetov“, v katerega lahko skoči vsak liberalci za nekaj tednov. Na shodu v Stari Loki je prišlo nekaj „neodvisnih“ razsajat, in nato so v „Narodu“ kričali, kakor bi bil ves svet njihov. No, na dan volitve se je videlo, kako je glasilo „neodvisnih“ nalagalo svoje prismojene liberalce in da je ta stranka, ki je po „Narodu“ zmagovala na shodih na voliščih je pa tepena. Ogromna večina ljudstva je rekla, da s takimi sirovini ne more imeti nobene zveze. Ravno tako je zdaj v Ribnici. „Narod“ vpije zopet, kakor bi bil ves volilni okraj že liberalen, ker je v Ribnici razgrajalo nekaj najetih hlapcev in šnopsarjev. A ti so agitatorjem „Slovenske Ljudske Stranke“ storili le velike uslugo, ker so sami pokazali liberalno stranko v pravi podobi, tako je treba le nanje pokazati. pa je vsakomu jasno, kaka banda je to. Dolžnost naših somišljenikov bo, da pekažejo tudi zdaj za dejanjem, kako liberalci lažeje v svojih listih.

Razkrinkani liberalci in njihov kandidat Drobnič. Še bolj kakor ribniški shod je razkrinkal včerajšnji „Narod“, čegar kandidat je Drobnič. „Slovenski Narod“, ki piše sari za „Preč od Rima“, katerega urednik je dr. Tavčar, ki je izjavljal v državnem zboru, da je kmet le polčlovek, pri naša znani oklic „prijatelj ljudske svobode in resnice“, ki se je širil te dni po ribniški dolini, in sicer „Narod“ prinaša ta oklic na vodenem mestu. Tako se najbolj vidi, kako je Drobničeva kandidatura zvezana z liberalci in njihovimi nameni. Tudi Rusovemu razgrajanju na shodu v Ribnici poje „Narod“ slavo ter hvali Rusovo razgrajanje in nasilnosti proti kmečkim volivcem, češ, da je „Rus nedosežen“. „Narod“ piše, da je bilo na shodu v Ribnici 800 volivcev, od teh komaj 400 na Šusteršičevi strani, vsi drugi pa Rusovi, oziroma „Narodovi“ privrženci. Iz te laži vidijo kmečki volivci, kako se jim liberalci tudi sploh lažeje in kako jih hočejo oslepiti. Mi še nisimo pozabili, kako je Rus pred leti surove govoril na nekem liberalnem shodu v Ribnici, sedaj je pa vjel Drobniča in misli, da bode z „Narodom“ in s svojo surovostjo napeljeval vodo na liberalni mlin. Očividno so to Rusovi privrženci pokazali, ker se zatekli k „Narodu“ ter v njem razkrili svoja skozi in skozi liberalna srca. Rus je pred dnevi jako bahato okolu pripovedoval, da je poslal „Narodu“ ukaz, da mera molčati, dokler volitev ne mine, a kakor se vidi, liberalci niso mogli stpeti in so se pred volitvijo razkrinkali in izdali svojo prave barve. Če „Narod“ piše v prilog Drobničevi kandidaturi, ve vsakdo, pri čem da je, vsakdo jasno vidi, da je Drobnič kandidat liberalcev in umazanega „Slovenskega Naroda“, zato bo Rusov kandidat Drobnič izgubil še tistih par ducatov potoških in sodraških volivcev, ki so bili dosedaj, mendeč, da se gre res za kmeta, na njegovi strani. Ne gre se za kmeta, ampak samo za to, da se nasprotuje edino pravi kmetiski, namreč Slovenski Ljudski Stranki, katere kandidat je Šuklje, Rus Drobničeva „kmet-ska“ stranka je v ribniški dolni že dovolj poznata in z vsakim dnem bolj razkrinkuje svojo hinavščino. Drobnič je s tem, da se je vrgel pod

okrilje Rusovo, zaigral zadnjo trohico zaupanja in ugleda, katerega si je na zvit način vsaj pri nekaterih mežeh v ribniški dolini znal ohranjevati. Kazal se je „klerikalca“, dal se je cele voliti v odbor „katol. polit. društva“ za ribniško okolico, sedaj pa ko drugače ne mere vstreči svojemu slavehlepju, stopil je v službo liberalcev. Lagajte torej in delajte volivne oklice, kakor vam drago. Zavednega volivca ne pridobite nobenega. Neznajca neza vama pa drage volje prepuščamo. Vedeli smo, da se lepe duše kmalu najdejo, in res se je Drobnič znašel v „Narodovi“ družbi. Mislimo, da sedaj vsak omahljivec sprevidi, zakaj se gre: Frančišek Šuklje je kandidat Slovenske Ljudske Stranke, Drobnič pa kandidat liberalne stranke. Dovolj nam je! Može volivci bodo zapodili liberalne hinavce tja, kamor spadajo!

Pozor volilci! Postava zahteva, da se pri volitvi v glasovnici jasno označi osebo izvoljenca. Zapišite toraj v glasovnice jasno in točno: **Franco Šuklje, dvorni svetnik in državni poslanec v Kandiji.** Take glasovnice ne bode mogel nihče zavreči. Če pa bi oseba izvoljenca na glasovnici ne bila jasno označena (ime, priimek, stan in bivališče), se glasovnica lahko zavrže in tako pride volilec ob svoje volilno pravico, stranka pa po neumnosti izgubi glas.

Liberalni zaupni shod. Liberalci grozovito napovedujejo svoj zaupni shod, a tega ne povedo, kdaj bo in koga bodo za zaupnika povabili. Kde sploh pri liberalcih zaupnike imenuje? Kakšen bo liberalni zaupni shod, se je pokazalo v Ribnici. Vse pešeno slovensko ljudstvo je na strani „Slov. ljudske stranke“, a pijani razgrajči in podli siroveži so liberalna banda, ki zna le preklinjati in tuliti. Kakor živine se vedó in vse njihovo delo je le grde zmerjanje in zabavljanje. Tega so se naučili od svojega barabskega glasila. Radovedni smo torej res, kdo se ne bo srameval priti na ta shod barab in tulečih preklinjavcev. Nam je prav, da se snidejo, bomo vsaj slovenskemu ljudstvu lahko po imenu pokazali tiste ljudi, katerih se naj ogiba! Druged so ideje tisto jedro, ki zbira okoli sebe enakomisleče ljudi v eno stranko. Pri liberalcih pa ni ne idej ne programa, ampak le osebnosti. Kadar jim program ni všeč, pa ga vržejo proč in novega naredo, da le osebam ugaja. Vsa liberalna politika je od začetka do konca osebna v najožjem smislu in vse sodijo le po svojih osebnih interesih — ljudje, ki ne spadajo k ljudstvu in ki se jih bo pošteno ljudstvo odslej še bolj izogibalo!

Narodna brezbriznost. Ravno kar izišli „Vestnik družbe sv. Cirila in Metoda“ izkazuje doneske svojih podružnic za l. 1904, kakor so bili javljeni vodstvu do 30. septembra l. 1905. Družba ima 151 podružnic od teh pa ni poslalo družbi niti vinarja 72 podružnic! Na čelu teh podružnic stoje v slovenski javnosti znani mežje. Upravičeno vsklika vodstvo: Speče podružnice zadržujejo naše slovenskemu narodu koristne namene in ne povzdigujejo ponosa slovenskemu imenu. S kake resnobe so se ustanovljale podružnice — ne rušite jih, Slovenci, s svojo lahkomišljenostjo.

Nedeljski počitek na deželni šoli v Grmu. Piše se nam: V nedeljo sem šel na sprehod mimo Grmske šole. Ko tako zamišljen občudujem naravo, me vzdrami neko sekanje v gradu. Radoveden vstopim v grad in opazim, da eden poslov seka drva prav marljivo kakor za stavo. Zvedel sem, da čez teden najeti delavci niso mogli drv naklati za šolske sobe, ker so pred vsem najprej preskrbeli z drvni le tamošnje uradništvo, za šolske potrebe pa ni bilo časa in tako bi morali biti gojenci v nezakurjenih sobah, če bi ne sekal dotični drv v nedeljo. Zakon za nedeljski počitek bi se moral izpolnovati pred vsem v deželnem zavedu.

Iz Kandije pri Novem mestu se nam piše: Zanimanje za podaljšanje dolenjske železnice se opazuje pri nas splošno, le Novomeščani se nekako kisle drže, ker se je tako blamiral njihov Plantan s svojim konsorcijem. Marsikateri meščan se že se-

daj poprašuje, če je pametno, da so se dali zamotati tako daleč v stranko, ki propada na vseh koncih in krajih.

Imenovanje v poštne službi. Za oficijale se imenovani asistenti Martin Dobnik v Trstu, Jakob Božič v Gorici, Karol Lassbacher v Ljubljani in Emerih Schiffrer v Trstu. Za asistenta poštne praktikanca Franco Žerjal v Trstu. — Za poštne kontrolorja v Gorici je imenovan poštni oficijal g. Izider Velikonja. — Za poštne asistenta v Köflach je imenovan Albert Kossler, za Zidani most pa Karol Dobrček.

Imenovanje pri drž. železnici. Za višja revidenta sta imenovani Iv. Bagatelj in vitez Januschowsky, (pri kurilnici) oba v Ljubljani. V 8. činovni razred pridejo: Nik. Polijak, kot stavbni komisar; Viktor Ječminek kot oficijal, postaje načelnik na Bledu. V 9. činovni razred: Peter Slegel kot pristav, postajenačelnik v Vižmarjih, Ig. Perne kot pristav Ljubljana in Jakob Koch kot pristav Jesenice, Leopold Frisch, načelnik na Jesenicah je postal višji nadzornik. Stavbni komisar v 8. činovnem razredu je postal na Jesenicah Maks Rohlena.

Prof. Zabolotskega slovo od Prage. Dne 23. t. m. zvečer so praški Slovani priredili iz Prage odhajajočemu ruskemu učenjaku prof. Zabolotskemu častni večer. Udeležili so se tega večera vsi Slovani, celo Poljaki. Profesor je slikal svoje vtise iz Bolgarske, Srbske, Hrvaške in Slovenske. Posebno je poudarjal stike s činitelji družbe sofijske, belgrajske, zagrebške in ljubljanske. V Ljubljano je prišel k odkritju Prešernovega spomenika. Ti vtisi in poznavanja, črpata iz lastnih stikov s predstavitelji raznih smeri političnih in literarnih, imajo tem več vrednosti, ker so izvršena ruskim učencom na podlagi širokih teoretičnih študij v muzejih in arhivih vseh dežel slovanskih. Nato je sledila cela vrsta napitnic. V imenu Slovencev je napil prof. Zabolotskemu g. Rakek; v imenu Francozov mu je nazdravil francoski slavist g. Maxeau.

Trgovska mornarica. Zakon, s katerim se podaljšajo določbe zakona z dne 27. decembra 1893 glede trgovske mornarice, je dobil najvišje potrjenje in je bil objavljen dne 24. t. m. Ta zakon zagotavlja parobrodni družbam dosedanje državne podpore.

Trgovinska pogodba z Italijo. Cesar je potrdil zakon, s katerim se začasno podaljša sedanja trgovinska pogodba z Italijo do 28. svečana 1906, ko stopi nova pogodba v veljavo.

Novomeške novice. Ignacij Hočvar, o kojem se je poročalo, o cestnih napadih, ne bo pravi ter je že na prostih nogah. Sodnija ga je pogojno izpustila. Kakor se čuje od posameznih napadenih, ni mož podoben napadalcu. — Na sv. Stefanu dan bila je zopet bitka v Brálinu. Staro sovraštvo fantov hribskih vasi in onih dolincev neče prenehati. Krv je tekla mnogo. — Napaden je bil v hosti pri St. Jerneju Ignacij Kosačak, poslovedja pri trvdki Kastelci v Kandiji. Sodi se, da so bili napadalci cigani. Le iskrim konjem se ima zahvaliti, da je srečno pete odnesel. Poizvedovanje bo dovedlo do resnice.

Za župana v Opatiji je zopet izvoljen dr. Stanger.

Stavka dijakov. Te dni so osmošolci v Dubrovniku strajkali. K predavanju profesorja Konstantina Kulišića ni bilo nobenega dijaka.

Iz St. Petra na Krasu, 27. decembra 1905. Več let zaporedoma so se Sempeterčani noveletnih voščil s tem odkupili, da se podarili mali dar v korist družbi sv. Cirila in Metoda in tako tudi letos bodo darovali mali znesek kot odkupnino noveletnih voščil.

Pogreb. V ponedeljek ob 9 uri depeludne se je vršil pogreb gospe matere župnika dr. Iv. Mauringa na Igu. Soglasno se je zatrjevalo, da takega pogreba še ni bilo na Igu. Skoraj vsa fara se ga je udeležila. Zaslužila pa je to tudi pokojna blaga gospa radi svoje dobrotljivosti in gostoljubnosti. Sprevod je vodil ob obilni asistenci p. provincijal Placid Fabijani. Ob pogrebu so se pri vseh altarjih v farni cerkvi naenkrat brale sv. maše za pokoj ranjke. Ogromna množica med katero smo opazili tudi grofe in komtese Auersperg je pod tremi zastavami spremila plemenito gospo k večnemu počitku. Tudi šolska mladina pod vodstvom g. nadučitelja Trešta se je udeležila impozantnega pogreba. S solzami v očeh smo se ob petju ganljivih žalostnih poslo-slovili ob blage gospe, ki zapuščala pri vseh, ki so jo poznali neizbrisni spomin kot vzerna žena, mati in gospodinja. Naj ji sveti večna luč!

V Kobaridu je umrl gostilničar in posestnik Anton Gruntar.

— **Smrt veteranova.** Iz Smlednika se nam piše: Na sveti dan je pri svojem nečaku gospodu župniku v Smledniku umrl 88 let stari Franc Avbar, Radeckijev veteran. Bil je v mnogih bitkah na Laškem pod generalom Radeckijem, o katerem je jako rad pohvalno govoril. Rad je pripovedoval župnikovim obiskovalcem semterja prav dovtipne dogodbe iz vojaškega svojega življenja. Bil je tudi papežev prostovoljec. Priporoča se gospodem, ki so ga poznali, v pobožnem spemini.

— **Novi ameriški cirkus.** Nedavno se je v New Yorku esnevalo podjetje, ki ima namen, urediti po vzoru Barnum & Baileya ogromen cirkus, v katerem naj bi se začele predstave že meseca aprila leta 1906. Na čelu podjetja stoji več bogatih podjetnikov, med njimi tudi bivši generalni agent cirkusa Barnum & Bailey. Prezimeval bo ta ogromni cirkus v Cincinnati. Da se presodi velikost tega cirkusa, je treba le vedeti, da bo za njegov prevoz treba 60 vagonov. Dnevni izdatki bodo znašali 40 000 mark. Glavni namen tega cirkusa bo: konkurirati s trustom cirkusov Barnum & Bailey, Ringlings Brost itd., kateri trust je uničil vse druge cirkuse v Ameriki. V New Yorku ne bo mogel takoj nastopiti, ker je ondi edini ogromni prostor, kjer bi lahko dajal predstave, sedaj sodnijsko zaprt.

— **Umrl** je včeraj ob 9. uri dopoldne g. Franc Budinek, trgovec v Kranjski Gori, načelnik cestnega odbora in bivši župan. — Na Dunaju je umrla gospa Franciška Tomec roj. Janežič vdova Kreft. — V Metliki je umrla trgovčeva soproga gospa Marija Požek. — Na Trati pri St. Vidu nad Ljubljano je umrla posestnica Marija Žan v 71 letu svoje starosti. Bila je sestra duhovnika o. g. Janeza Žana.

— **Vabilo k Božičnici,** katero priredi „Kat. slov. izobraževalno društvo Vič-Glince v nedeljo, dne 31. decembra t. l. v salonu g. J. Trauna na Glincah. Spored: 1. Hr. Volarič: „Slovenski svet“. 2. Po Beethovenu: „Večerna“. 3. Dr. G. Ipavec: „Lastovki v slove“. Poje domači pevski zbor pod vodstvom g. Fr. Frbežarja. 4. Ant. Medved: „V Božični noči“, deklamuje Fr. Dermastija. 5. V zadnjem trenutku. Casu primerna slika v 5 dejanjih. 6. „Stare in novo leto“ (Živa slika). 7. Prosta zabava, pri kateri poje domači pevski zbor. Začetek točno ob pol 5 uri popoldne. Vstopnina: Sedež I. vrste 1 K., II. vrste 70 vin., III. vrste 40 vin., stojišča 20 vin. K obilni udeležbi vabi najljubše odbor.

— **V Domžalah** se je na sv. Stefana dan ustanovil „Sekol“. Clanov je, kakor čujemo, 116.

— **Za dohod v orjaško podzemeljsko jamo v Slivjah** pri Materiji, o kateri se je po vseh casopisih veliko pisalo in radi katere je imela Tržaška podružnica biti hud boj z nasprotnimi planinskimi društvi, so že izdelani vsi potrebni načrti.

Deželno učiteljsko društvo

je imelo danes dopoldne ob 10 uri svoj občni zbor v „Narodnem domu“. Predsednik g. Režek otvori zborovanje s pozdravom na vse navzoče, katerih je bilo izredno veliko: Letošnje leto je bilo za učiteljsko kritično leto prve vrste. Dve stvari sta bili posebno važni: deželna učiteljska konferenca in razprava o učiteljskih plačah v deželnem zboru. Oboje se je izjalovilo.

Tajnik g. Furlan poroča, da je društvo tudi letos napravilo prošnje na deželni zbor za zvišanje plač; društveni odbor je bil pri nevem predsedniku g. Schwarzu, kjer je toplo zagovarjal vse učiteljsvo. Odbor je imel 6 sej.

Nato prične govoriti g. Gangl o regulaciji učiteljskih plač. Boj za staro pravdo še ni končan, učitelji še trpe in stradajo. Zaplamtela nam je pohlevna luč upanja, a našli so le ljudje, ki so jo upihnil, ko je komaj zagerela. Upadle so naše nade in dvignil se je klic ogorčenja: Protestujemo proti vednemu trpinčenju kranjskega učiteljsva! Hočemo kruha, hočemo pravic! Tudi mi imamo pravico do vihtka. Prva naša zahteva za sedaj je kruh. Dokler pa ne bo rešeno to vprašanje, toliko časa budi zapostavljeno vse in, če treba, počiva tudi vsako drugo delo. Cenijela, naj ne bo tudi dela! Dobro poznamo tiste, ki so nam ugasnili luč upanja. Brezsrčnost more roditi le brezsrčnost. (Klic: Saj so vsi tak!) Dobro poznamo poslanca učitelja, ki je govoril zoper naše zahteve. Izrekamo mu svoje obžalovanje. (Grmek: Ne, ampak zaničevanje!) Ko si je g. Gangl do dobrega privlekel Jakliča in naših poslancev ter razpravljaj o sladkosti zakonskega jarma, je slovesno proglasil, da klerikalne stranke komandira škof. S to regulacijo so, je dejal Gangl, hoteli nas razdvojiti; a učiteljsvo bo ostalo edino. Naše zahteve so znane. Klerikalni in liberalni poslanci so v dež. zboru

našli, da je naš položaj nevzdržljiv. Sedaj čakamo dejanj Takrat, ko se snide deželni zbor, se bo odločilo, ali naj ustavimo delo. (Klic: Pasivna rezistenca!) Morda se zgodi podobno ke na 4. uo. konferenci, in to bo čutila vsa dežela!

Nadalje opozarja govornik na nove viro dohodkov. Obremenili naj bi se denarni zavodi, zvišale naklade na žganje in nastavl davek na žveplenke. Državni poslanci naj započno pri osrednji vladi akcijo, da bo osrednja vlada pomagala sanirati deželne finance in s tem omogočila regulacijo učiteljskih plač. Manj besed, a več dela! Enakemu delu in enakim težnostim se spodobi tudi enako plačilo brez ozira na družinske razmere! Predlaga sledečo resolucijo:

„Učiteljske Kranjsko, zbrano dne 28. decembra 1905 na občnem zboru „Deželnega slovenskega učiteljskega društva“ v Ljubljani:

1. Globoko obžaluje, da se niti najmanje ne more strinjati z načinom, kakor se mu je ob zadnjem zasedanju deželnega zbora priznala draginska doklada, ker kruto bje v obraz vsaki pravicoljubnosti, enake dele in enake dolžnosti zahtevajo tudi enako plačilo.

2. Odločno zahteva, da se ta regulacija učiteljskih plač v prvem prihodnjem zasedanju dež. zbora izvrši delu, študijam in času primerno tako, kakor zahteva § 55. drž. šol. zak., oziroma kakor so urejeni službeni prejemki v XI., X., in IX. plačilnem razredu državnih uradnikov.

3. Zahteva izrecno, da se ne dela nobenega razločka med samskim in oženim učiteljsvom, oziroma med učitelji in učiteljicami.

Resolucije so bile soglasno sprejete. Iz poročila blagajnika g. Dimnika posnamemo, da je imelo društvo letos 405 81 K dohodkov in 252 26 K stroškov. Nato je bil zopet izvoljen stari odbor na predlog gosp. Skrbince in stari pregledniki.

G. Perko predlaga, naj se izreče delegatom pri dež. učit. konferenci zaupanje in udanost. (Sprejeto.) Nadalje vpraša gosp. Perko, kaj je odbor že storil, da se frančiškanom vzame ljudska šola v Novem mestu. Predsednik g. Režek pojasni, da se je odbor sicer že pesvetoval in presil podatkov v Kamniku, kjer so šolo tudi vzeli frančiškanom, a odgovora še ni dobil. G. Cerar priporoča odboru, naj študira bolniško vprašanje. Sedaj morajo iti učitelji, če so bolni, v bolnišnico v III. razred in morajo vse plačati. Naj bi se saj naredilo tako, da bi učitelji plačali III. razred, a bi bili v II. V Trstu so vsi učitelji v II. razredu brezplačne.

G. Grmek, „neodvisen kmet“, predlaga nezaupnico Jakliču, ki po Grmekovem ukazu ne sme več nastopati kot učitelj poslanec. Nadalje predlaga, naj stopi odbor v zvezo z napredno stranko, ki naj da učiteljem en gotov mandat pri prih. dež. zbornih volitvah. Kandidat naj bi bil Gangl. Zato naj se stopi tudi v zvezo s soc. demokratski v Idriji, da bi ondi tudi ti volili Gangla. Družega predloga predsednik ni dal na glasovanje, češ, ker je političnega značaja.

O prvem predlogu se vname živahna debata. G. Zirovnik pravi, naj se ne da Jakliču nezaupnice, Saj ga nismo volili mi. On je izvoljen na program kat. narodne stranke v kmečki skupini; zato mu tudi nezaupnice dati ne moremo. G. Perko je sicer proti nezaupnici, a ogorčenje bi Jakliču le rad pokazal.

Gospodu Zirovniku se pridruži tudi g. Crnogo. Gospod Jelenc opozarja poslance, da Jaklič ni zastopnik učiteljev. Gospod predsednik se pridruži mnenju g. Zirovnika in zato je glasovanje tudi o tem Grmekovem predlogu odpadlo.

Gospod Engelmann pravi, naj se društvo zavzame tudi za tiste delegate, ki imajo biti kaznovani. Gospod Crnogo pojasni, da se je le en okrajni šolski svet izrekel za grajo. Stvar je sedaj pri deželnem šolskem svetu, ki bo gotovo upošteval, da se je enajst okrajnih šolskih svetov izreklo proti kazni.

Glede društvenih tiskarnih posajni gospod Jelenc, da sedaj še ne sme povedati podrobnosti, a stvar še ni zaspala. — Nato zaključil g. Režek zborovanje s slava-klici na cesarja.

Ljubljanske novice.

Ij **Učiteljski konvikt.** Danes dopoldne ob 9. uri se je vršil v „Nar. domu“ 11. občni zbor „Društva za zgradbo učiteljskega konvikta“. Iz poročila g. blagajnika Dimnika posnamemo, da je v prvih 9 letih naraslo društveno premoženje na 20 000 K, lani se je pomnožilo za 6 000 K, letos pa za 10 000 K. Koncem tekočega leta znaša društveno premoženje 36 608 K 20 h. Sklenilo se je, da se priredi efektivna leterja. — V odbor so izvoljeni gg. Furlan preds., Jelenc I. podpredsednik, Križman (iz Dornberga, Goriškega) II. podpreds., Režek tajnik, Dimnik blagajnik; odbor-

niki pa: Crnogo, Gangl in Šijanec (Gornji Grad za Stajersko).

Ij **Petindvajset let finančni prokurator.** Jutri praznuje dvor. svetnik in finančni prokurator za Kranjsko gospod dr. Jožef Račič redki jubilej: 25letnico kar stoji na čelu ljubljanske finančne prokurature. Tem povodom dobiva neštivilne čestitke.

Ij **Umrl** je na Zaloški cesti št. 2 hišni posestnik g. Anton Dermastia, član velespoštovane in ugledne rodbine, kateri izrekamo ob tej bridki izgubi iskreno sožalje.

Ij **Za praznike se je hotel preskrbeti.** V noči na 23. t. m. je bil 24letnemu zidarju Leopoldu Ušaju iz Batuj pri Ajdovščini v spalni sobi v Trnovskih ulicah št. 25 ukraden iz telovnika bankovec za 100 K. V dotični sobi so spali še trije Ušajevi tovariši, ker sta pa bila dva njegova dobra prijatelja, je padel sum na Benjamina Della-Mea, roj. leta 1888. v Kanalah pri Vidmu, ki je bil po ovadbi aretovan. Italjanček se je delal pri zaslišanju zelo nedolžnega, kljub temu sta pa bila dva detektiva poverjena, da izvršita pri njem hišno raziskavo. Ko se dospeli vsi trije do novega mostu čez Gradašico, je aretovanec vrgel proč neko cunjico, kar sta opazila detektiva in stvar pobrala. Ko sta cunjico odvila, je padel iz nje še cel stotak, ki sta ga pokazala aretovancu. Ta je sicer napravil velik obraz, a se radovoljno vrnil nazaj — v zapor.

Ij **Merkur.** V redni občni zbor slovenskega trgovskega društva „Merkur“ se vrši v soboto dne 6. januarja 1906. na sv. Treh kraljev dan ob 2. uri popoldan v društvenih prostorih z običajnim dnevnim redom. Trgovski ples priredi kakor vsako leto slovensko trgovsko društvo „Merkur“ dne 1. februarja 1906. na predvečer Svečnice. S predpripravami je odbor že začel.

Ij **Koncert Glasbene Matice.** V oratorijskih koncertih „Glasbene Matice“, dne 12. in 14. januarja bo sopransko partijo „neveste“ pela odlična koncertna pevka iz Dunaja gospa Henrijeta Kury, katera je pri oratoriju sv. Frančiška v stolni cerkvi tudi sopransko partijo pela. Za veliko oratorijsko delo „Canticum canticorum“, „Visoko pesem“ Bossijevo se te dni prično orkestralne vaje z orkestrom. Delo je krasno in nekaj povsem novega. Mešan zbor „Glasbene Matice“ okolu 140 pevcev in pevk ima izvajati v oratoriju krasne zборе.

Ij **90letnico** svojega rojstva je praznoval 25. t. m. hišni posestnik v Ljubljani in v Celju gosp. Jožef Vincenc Krišper.

Ij **Trgovski dom.** Slovenskemu trgovskemu društvu „Merkur“ v Ljubljani je podaril g. Ivan Knez, veletržec v Ljubljani 200 K za „Trgovski dom“. Velikodušnemu darovatelju se odbor iskreno zahvaljuje z željo, da bi g. darovatelj našel še obilo posnemevalcev.

Ij **Tepež.** V nedeljo so se stopli v Crni vasi tamošnji fanti s fanti iz Karolinske zemlje. Pri tem, je bil 19letni Martin Borštnik iz Karolinske zemlje št. 44, tako poškodovan, da se ga morali prepeljati v deželno bolnišnico.

Ij **Tatvine.** Hlapcu Stefanu Pirnatu je bil v soboto ponoči ukraden iz hleva na Sv. Petra cesti št. 74 suknjič in telovnik, v skupni vrednosti 8 K. Osumljenca je policija aretovala. — Vdovi Uršuli Radeščekovi je bila dne 23. t. m. v mestni mlekarni ukradena iz žepa črna denarnica, v kateri je imela okrog 10 K denarja. — Izkuharici Leopoldini Kunauerjevi je bila dne 23. t. m. ukradena na Tržaški cesti št. 1 iz odklenjene kleti 10 K vredna tehnična. — Služkinji Neži Hribarjevi je bila pri polnočnici v frančiškanski cerkvi ukradena iz žepa črna denarnica, v kateri je imela 60 K denarja. — Hlapcu Feliks Kozarju je bilo dne 22. t. m. ukradenega iz nezaklenjenega kovčega, ki ga je imel v podstrešju na Cesti v mestni leg št. 11, 38 K denarja. Osumljenec je znan.

Ij **Društvo v pospeševanje obdelovanja ljublj. barja** priredilo je v teku meseca decembra t. l. tri zborovanja, in sicer 8. t. m. v skofljici, 17. na Igu in 26. v Notranjih Goricah, pri katerih je predaval ravnatelj kmetijsko-kemičnega preizkušališča, dr. E. Kramer, o umnem obdelovanju barjarske zemlje. Teh zborovanj in predavanj udeležilo se je nad 300 oseb.

Ij **Ustavljena preiskava.** Trgovec Jožef Goljevšek je obdolžil Ivana Cerarja, rojenega l. 1876. v Ceplju, župnija Brdo, da mu je ukradel 2500 K. Sodnja sedaj izjavlja, da je preiskava proti Cerarju ustavljena. Cerar je bil iz državne finančne službe v Sarajevu vsled zgorajšnjega suma odpuščen in bo sedaj vsekakor debil službo nazaj.

Ij **Pustolovec.** V nedeljo dopoldne je prišel v neki tukajšnji hotel elegantno oblečen možki, ki se je vpisal v knjigo za putjce kot Hans Aleksander Meyer iz Grad-

ca. Okrog enajste ure je ptujec klical hišno in ko je ta prišla, ji je povedal, da mu je ukradena cela obleka in čevlji. Ker se v tem hotelu enaka tatvina še ni nikdar zgodila, je bilo uslužbene osebe zelo razburjeno, to pa tembolj, ker je tujec zahteval 100 K odškodnine. Poklicali so policijskega detektiva, kateremu je tujec tatvino ovdal, predno pa je detektiv odšel, je še naročil, da naj na tujca pazijo. Popoldne se je ptujec splazil iz hotela in šel k starinarjem, kjer je hotel prodati nekaj obleke. Neka oseba pa, ki je pustolovca tajno opazovala, je poklicala policijskega stražnika, ki je premetenega tujca aretoval. Ker se je izkazalo, da je hotel Meyer na ta način izsiliti od hotelijera denar, se je izročil c. kr. deželnemu sodišču.

Ij **Ena izmed največjih naravnih lepot sveta** je na ogled ta teden v Panorami Kosmorami pod „Narodno kavarno“: krasni slapovi Niagara. Pozimi zmrznejo ti slapovi in nastanejo velikanski ledeniki. Pod temi ledeniki, ki so od stene precej oddaljeni, so še razne jame in prehodi. Na tisoče in tisoče tujcev si hodi vsako leto ogledavat ta kras narave in vsakdo ima za to lepoto le besede začudenja. — Nadalje se poleg drugih posebnosti na ogled tu tudi zlata polja v Alaski, življenje ondostnih zlatokopov, njihova bivališča in naselbine. Kdor je to bral le v raznih spisih in potopisih, ima o vsem le moten pojem; zato naj nihče, kdor se zanima za krasoto in čudovitosti Severne Amerike, ne zamudi iti do sobote v Panoramo Kosmoramo. Drugi teden gremo pa gledat Benetke.

Ij **Trgovci in darila.** Kakor prejšnja leta, tako so tudi letos ljubljanski in iz bližnje okolice trgovci z živili sklenili, da ne bodo dajali svojim odjemalcem nikakih noveletnih in božičnih daril, pač pa bo vsak trgovec daroval primeren znesek za dobrodelne namene.

Ij **Nesreča.** Dne 23. t. m. je hotel prenočiti na hlevu „pri Slenu“ brezposelni hlapec Anton Gerbajs. Ko je lezel po lestvi navzgor, se je naenkrat prevrgel in padel vznak na tla; pri padcu se je tako poškodoval, da so ga morali prepeljati z rešilnim vozom v dež. bolnišnico.

Ij **Nasilen napad.** Danes ponoči proti drugi uri je prišel iz kavarne „Avstrijce“ 24letni natakarc Franc Aleksič iz ljutomerskega okraja in pričel tako vpiti in razsajati, da ga je moral policijski nadstražnik opozoriti na nečni mir. Ker ga je nadstražnik opozoril v slovenskem jeziku, se mu je Aleksič takej odrezal, da ga ne razume, ker on je Nemec in da je vsled tega razžaljen. Kljub temu, da ga je nadstražnik opozoril tudi v nemškem jeziku, je Aleksič pričel zopet razsajati. Ko je bil končno aretiran, je bil tako nasilen, da mu je moral nadstražnik dati na roke verigo. Ko sta dospela do Mayerjeve hiše na Sv. Petra cesti, je Aleksič naenkrat udaril nadstražnika z roko po glavi in ga spodbil na tla, vendar ga je pa nadstražnik še obdržal in ga pripeljal na magistrat. Izročili so natakarcja radi javnega nasilstva sodišču.

Književnost in umetnost.

* „**Katoliški Obzornik**“, izdaja „Leonova družba“, urejuje dr. Aleš Ušeničnik, ki je ravnatelj nastopil X. letnik. — Vsebina I. zvezka je: Bogoznanje in starem poganstvu. (Dr. Aleš Ušeničnik). Kulturne in političke struje na Balkanu. (Dr. J. Gruđen). Problem splošne volivne pravice. (Dr. Aleš Ušeničnik). Houston Stewart Chamberlain o evolucijski podmeni. (T.) Teženje po sreči in vera v posmrtno življenje. (M. Pečarič). Kaj pravi veda o koncu sveta? (Kanonič Ivan Sušnik). Proporcijni volilni sistem. (A. U.) Alkoholizem in abstinencia. (Dr. Aleš Ušeničnik). — Iz književnosti: Anton Medved: Peezije. To in ono: Ideje in dejstva. — Rusi o papeštvu. Narodna neodvisnost. — Ali je mogoče prepričan ateizem? Čudež sv. Januarija. — Boj zoper katoliško Cerkev. Modroslovno nazivoslavlje. Slovenskem izobraženstvu nudi „Katoliški Obzornik“ vedno mnogo zanimivega gradiva. Toplo ga priporočamo!

* **Fr. Ks. Steržajev** črtice „Na reji“, ki je izšla v letšnjem „Dom in Svetu“, je prinesel v prevodu češki mesečnik „Eva“ v zadnji številki. Crtico je predstavila Anica Jel.

* **Ivo Riečanin: Riečanke.** Pjesme. Zagreb 1906. Str. 79. — Drobna knjižica ima štiri dele pod zaglavij: „Riečke elegije“, „Sneti“, „Uz obalu Rječine“ in „Razne pjesme“. Pesmi se bero še dosti gladko, vendar jim manjka višjega pesniškega vzleta, dasi je pesnik večkrat iskal donečih izrazov, posebno, kadar je hotel biti efektan. Vselej seveda se mu ni posrečilo. Zdi se nam, kakor da bi pesnik hodil po svoji ožji domovini Istri, in kadar vidi lep kraj, se navduši zanj in mu posveti pesem. Celu zbirko preveva gorka domovinska ljubezen, kar je hvale vredno. Knjižica je posvečena spominu hrvaškega književnika Evg. Kumičića, čisti dobiček pa namenjen za njegov spomenik.

*** Koledar »Družbe sv. Cirila in Metod«** za l. 1906 se je ravnokar razposlal. Radi pasivnega odpora tiskarjev ni bilo mogoče, da bi bil koledar preje izšel. Koledar je namenjen pesniku Fr. Prešernu ter obsega spise: Tomo Zupan: Dva Prešernova rokopisa; I. Pebejšar: Drobnoti o Prešernu. Nadalje obsega »Koledar« tudi družbi »Vestnik«. Zanimivi koledar se nareča pri družbinem vodstvu in stane posamezni izvod brez poštnine 1 K 20 v.

Naloga in pomen katekizma v naši dobi. L'Osservatore Cattolico je priobčil članek, v katerem kratko in krasno označuje nalogo, ki jo ima v našem času izvršiti katekizem. Med drugim pravi: Nekdaj je bil katekizem povsod tako razširjen, da je tvoril predmet konverzacije danes pa je postal orožje zmage in osvajanja src: nekoč se ga je ljudstvo učilo z lahkoto in igranje, ker zlasti mladina ni bila izpostavljena duhu, odtujenemu vsaki izpiski in požrtvovalni ideji; danes pa je vse postalo nekam občutljivo, nezaupno in sovražno, zato treba dandanes podučevati katekizem s primerno metodo, zelo intenzivno in ozirajoč se posebno na moderne zmete: predvsem pa treba vzbuditi in gojiti v mladini čut za pravno in lepoto, da postane nedotakljiva in moralno energična. Treba premostiti prepad, ki zija med versko in »civilno« vestjo; vzgojiti moramo zaroč, ki bo s pomočjo svoje globoke verske zavesti prekvalificiral vse sleji in sebi prilagodil vse, kar imajo druge struje dobrega: na ta način bo katekizem, ki je sinteza vsikdar zmagovalne krščanske misli, ustavil smer današnje analizujoče kritične znanosti in jo bo uveril, da je njena naloga zgolj omejevali se na razum in izkustvo, ne pa segati v stvari, ki so destopne le razumu razsvetljenemu od razodetja in milosti.

*** Roman »Nebesa«.** Naprošeni smo objaviti: Prvo poglavje romana »Nebesa« je dotiskane in je dobiti za ceno K 2.— v zvezkih. Dobiti je pa tudi vezano v rudiče ali svetlovišnjevo platno za ceno K 2.40.

Ker se ta prvi del romana zamore smatrati za samostojno knjigo, si jo lahko čitajoče občinstvo nabavi skupno.

Od razširjenja I. dela bode odvisno, da čim prej prične izhajati II. poglavje. Naroča se pri upravi romana »Nebesa« v Radovljici, Gorenjsko. Dostavek: Okoli 400 gospodov, katerim se je 1. zvezek poslal na ogled, tega zvezka niso vrnil niti se naročili, vsled česar nastane upravi precejšna gmožna škoda. Določni gg. so torej uljudno prošni, da blagovole naročiti ali pa 1. zvezek vrniti upravi nepoškodovan.

Ali ste že ponovili naročnino na »Slovenca«? Blagovolite jo ponoviti takoj, da se vam list redno dopošilja. Pridobivajte »Slovenca« novih naročnikov. Čim več bo »Slovenec« imel naročnikov, več vam bo nudil. Prosimo svoje dosedanje gg. naročnike, da v božičnih praznikih tudi »Slovenca« ne pozabijo in mu pridobé mnogo novih naročnikov.

Uredništvo.

Telefonska in brzolovna poročila.

Praga, 28. dec. »Narodni Listy« trdijo, da se bo državni zbor sešel v zadnjem tednu januarja. V sredi februarja pride na vrsto volivna reforma.

Reka, 28. dec. Pri občinskih volitvah so zmagali avtonomisti.

Budimpešta, 28. decembra. Kešut se je izjavil, da je za mir, a ne za tak s katerim bi se Mažari brezpogojno udali.

Budimpešta, 28. decembra. Med včerajšnje predstave neke drame se je ustrelil v prsa trgovec Samuel Bartos. V bolnici je izjavil, da ga je usoda junakinje v drami tako pretresla, da se je hotel umoriti.

Bolonja, 28. dec. Tu umrli markiz Sant Reccari je več milijonov zapustil salezijancem. Sorodniki njegovi bodo pobijali oporeko.

Moskva, 28. dec. Revolucija tu še ni udušana. Baji revolucionarne milice se od kazanskega koledvora raztegajo v dolžino 10 kilometrov. Vsled velikega okrožja številnih barikad, od katerih se vedno nove grade je vladnim četam težavno delo. Vstasi že več dni oblegajo mesto. Včeraj popoldne je streljala artiljerija v barikade, a vstasi napravljajo na novih točkah vedno nove barikade. Pri Aleksandrovem vrtu so vstasi nakrat nenadoma pričeli streljati na vojake, ki so tudi pričeli streljati. Dva vojaka, trije uporniki so obležali mrtvi. Od moskovskega železniškega središča vozi le Nikolajevska železnica.

Kolin, 28. decembra. »Köln. Zeitung« poroča iz Moskve: Ceste so kakor izumrle. Kazaki in vojaki so popolnoma izmučeni, ker so že od sobote skoro neprenehoma na delu, zato nastopajo z največjo krutostjo. Na shodu stavkajočih so bili v kazake preoblečeni revolucionarji ter so izjavili, da kazaki na množice ne bodo streljali. Zato se bile množice tako gotove zmage. V soboto ob 9. uri so bile vsled utrujenosti nekatere vojaške čete pozvane nazaj v vojašnice, to so pa izrabili revolucionarji ter gradili v širšem obsegu nove barikade, da napravijo krog barikad popoln. Po cestah so napravili najrazličnejše ovire prostetu: žice, deske itd. 20 orožnikov, ki je razdiralo neko barikado, je bilo nenadoma napadenih. Samo en orožnik je ušel, ostali so bili ubiti. Iz neke hiše so na vojake kijejskega polka streljali. Artiljerija je ustrelila štiri luknje v zid, nakar je infanterija naskočila hišo. V ponedeljek ob osmi uri zvečer je bilo odpravljenih mnogo barikad, pozneje pa zopet zgrajenih. Pred raznimi javnimi poslopji steje topevi, ker se oblasti boje za denar. Občinstvu je zvečer izšel na ulico pod smrtno kaznijo prepovedan.

Moskva, 28. decembra. Prišel je sem general Miščenko. Govori se, da dobi diktatorsko oblast. Delavci se utrjujejo v hišah. V Sadovi ulici se izstrelili vojaki 60 šrapnelov.

Moskva, 28. dec. Oblasti so silno presenečene, ker so zgradili vstasi kar čez noč 34 barikad.

Peterburg, 28. decembra. Vtis razširjene velivne pestave je uplival tu jako ugodno. Le Novosti zahtevajo, da se skliče postavodajalni zbor.

Peterburg, 28. dec. Tu počiva delo v 74 tovarnah, ki imajo 44 385 delavcev. Nekaj teh tovarn je tudi takih, katere so gospodarji sami zaprli.

Razne stvari.

Najnovejše.

Novi predsednik francoske ljudovlade bo skoro gotovo voljen dne 16. januarja.

Umorinsamoumorna sveti večer je izvršil bivši poročnik Alfred Bercher v Berlinu. Vrnil se je nenadoma iz Amerike k svoji ženi, ker mu je neki detektiv poročal, da mu je nezvesta. Najprej je ustrelil ženo, potem pa še samega sebe.

Nadvojvodi Otonu se je zdravje tako zboljšalo, da bo mogel že za kratek čas na izprehod.

Kraljica Natalija je darovala generalu Lazareviču Obrenovičev konak v Nišu.

Novo japonsko križarko »Tsukuba« so spustili v Tokiju v morje. To je bila prva japonska križarka, ki je bila dograjena brez pomoči inozemstva.

V Olomucu je umrl naslovni škof I. Weinlich.

Stavka na Reki. Delavci v reški luki so sklenili stavkati, ako se njihovim zahtevam ne ugodijo.

V bolgarskih šolah bodo odslej zdravniki kot obligaten predmet predavali o zdravstvu ter bodo vsak teden dvakrat učence zdravniško preiskali.

Potres. Iz Inomosta poročajo: V Montafonu je bil v ponedeljek ob 6 uri 15 min. na večer in v torek ob 1. uri 30 min. zjutraj potres, ki je trajal več sekund. Drugi udarec je bil močnejši.

Japonski vohun. Neki angleški vojni pisatelj je nedavno pripovedoval o dogodku, ki se mu je pripetil v Port Arturu. Isti je nekoliko časa pred izbruhom ruske-japonske vojne prišel v Port Artur, in med dolgo vožnjo so mu zrastle dolge lasje. Vstopil je v brivnico, ter je bil zelo presenečen, ko ga je brivec nagovoril v angleškem jeziku z besedami: »Tako pridete na vrsto, prej morem še poslušati te tri ruske častnike«. Nekoliko mesecev potem se je nahajal pri japonskih četah v Mandžuriji, ko je visok častnik pristopil k njemu rekoč: »Me li ne poznate?« Angleški vojni dopisnik se je nekoliko pomislil, ni se pa mogel spomniti, kje da je videl tega moža. Japonec se je nasmešnil rekoč: Jaz sem vas vendar tako lepo ostrigel v — Port Arturu! Častnik je več mesecev opravljal službo vohuna v Port Arturu ter je služil kakor brivec, čeravno je bil ugleden člen Kurokijevega štaba.

Z obiteljo se bavi nemški socialno-demokratski državni poslanec Edmund Fischer v »Socialistische Monatshefte«. Njegova izvajanja so pravilna in popolnoma nasprotujejo naziranjju, ki ga imajo o obitelji socialni demokratje. Fischer nazivlja knjigo

Beblove o ženi nezmisel, ker se ne naslanja na zgodovinska dejstva in resnično zahteve človeštva, ampak na nedokazane maksime. Fischer piše: »Kakor hitro se povzpne mož do višjega gospodarskega stališča, preneha produktivno delovanje žene. Ta se sedaj posveti svojemu naravnemu poklicu: reji in odgoji otrok, olepšanju in utrjevanju rodbinskega življenja... Poleg tega ostane ženi še vedno toliko časa, da se poleg hišnih opravil bavi z znanstvenimi, umetniškimi in političnimi vprašanji in se izpolnjuje. Tega ne pišem, ker te odgovarja mojemu reakcionarnemu, flisterkemu in malomestnemu nagnjenju, ampak ker je resnični razvoj tak. Gospodarska neodvisnost žene, njena emancipacija od moža, odgoja otrok od strani države in konec družine, to so vse le sanje, ki so se pojavljale takrat, ko je socializem bil mlad, neizkušen in naiven.«

„SLOVENE“ se prodaja

odslej v naslednjih tobakarnah, ozir. trgovinah:

V Ljubljani:

Bizjak Ivan, Bohoričeve ulice 10; Blaznik Lovro, Stari trg 12; Blaž N., Dunajska cesta 12; Česnovar Lovro, Kolodvorske ulice 33; Kristina Weinert, Južni kolodvor; Elsner Marija, Kopitarjeve ulice 1; Fuchs H., Marije Terezije cesta 14; Kališ Alojzij Jurčičev trg 2; Kanc Albin, sv. Petra cesta 14; Kristan Ivan, Resljeva cesta 24; Kuštrin Agneza, na Bregu 6; Mrzlikar Avg., Sodnijske ulice 4; Omeje Terezija, Karlovska cesta 32; Pihler Ivana, Kongresni trg 3; Podboj Ivan, Sv. Petra cesta 101; Saje Anton, Dunajska cesta 19; Sever Marija, Gosposke ulice 11; Sušnik Josipina, Rimska cesta 24; Swatek Jos., Mestni trg 25; Soukal Fran., Pred škofijo 12; Tenente Rud Gradaška ulica 10; Tonich Ivana, Florijanske ulice 1; Velkavrh Antonija, Sv. Jakoba trg; Vesel Andrej, Prešernove ulice 20; Vrhovc Ivan, Sv. Petra cesta 52. Gražar Ivan, Sv. Martina cesta.

Na Bohinjski Bistrici: Mio Grobrotek, trg. V Celju: Marija Miklavc, »Nar. dom«. V Celovcu: Josip Sowa, prodaja časnikov. V Cerknici: Ivan Lavrič, trgovec. V Gorici: Jos. Schwarz, Šol. ulice 2 in Marija Rauniak na kolodvoru. Pet. Krebelj. V Hrenovcih: Štefan Dužnik, trgovec. Na Hrušici pri Jesenicah: Katarina Krivc. V Idriji: Valent. Treven, trgovec, 102. Na Javorniku: Leopold Zoré, trgovec. V St. Jerneju: Fran. Novoselc, trgovec. Na Jesenicah: Adela Baloh. Dav. Tancar. V Kamniku: Fran. Jubelj, trgovec, 39. V Kranju: Karol Florian, knjigotržec. V Kropi: Ignacij Ažman, trgovec. V Leskovcu pri Krškem: Franc Starec, trgovec. V Litiji: Orelav Bric, pekovski mojster. V Logatcu: Maks Japelj, trgovec. V Mariboru: Henrik Krapek. V Novemestu: J. Krajec nasl., knjigotržnica.

Opatija: A. Tomašič. V Postojni: Helena Orešek, trg., 76. V Radovljici: Oton Homan, trgovec. V Ribnici: L. J. Vendelin Starec, trgovec. V Selcih: Jakob Uranič, trgovec. V Sodražici: Marija Krnc v Kmet. društvu. V Spod. Šiški: Maks Lavrenčič, trgovec, 3. V Starem trgu pri Rakeku: Ivan Turk (konsumno društvo). V Škofjiloki: Janez Potočnik. V St. Petru na Krasu: Fran. Novak. V Trnovem, Notr.: Franc Valenčič (kmetijsko društvo). V Trstu: Mih. Lavrenčič, Piazza Caserma 1. V Trzinu: M. B. Mally. V Vipavi: Fran. Silvester, trgovec. Na Vrhniki: Franciška Opeka, trgovina. Na Zidanem mostu: Mary Peterman, kolodvor.

Meteorologično poročilo.

Višina n. morjem 306.2 m, srednji zračni tlak 736.0 mm

Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebe	Podvisina v m. v. m.
27. 9. zveč.	735.5	5.0	sr. jz.ah.	obl.	0.0
7. zjutr.	723.6	1.9	sl. jz.ah.	del. obl.	
2. pop.	732.2	4.4	sl. zah.	obl.	

Srednja včerajšnja temp. 2.5°, norm. — 2.5°.

Koledarja za kmetovalce

2640 6-1 spisal agr. dipl. J. Legvart, je še nekaj v zalogi.

Kdor si ga želi nabaviti, naj si ga naroči **nemudoma pri J. Bonaču v Ljubljani.** — Cena knjižice je 1.80 K, s poštnino 2 K.

Pri naročilu na skupaj 5 komadov se cena zniža na 1.40 K komad.

2639

Globoko potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, znancom in prijateljem, da je naš iskreno ljubljeni sin, oziroma brat

Jernejček Novak

tretješolec c. kr. višje realke

danes ob 5. uri zjutraj, po dolgi, zelo mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 15. letu svoje dobe mirno zaspal v Gospodu.

Pogreb nepozabnega rajnika bo v soboto, 30. decembra 1905 ob 3. uri popoldne, iz hiše žalosti, Sp. Šiška št. 113.

Blagega pokojnika priporočamo v blag spomin.

Spod. Šiška, 28. decembra 1905.

Žalujoči ostali.

Potrtem srcem naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom pretužno vest, da je zaspal v Gospodu nepozabni, iskreno ljubljeni sin oziroma brat, gospod

Anton Dermastia

hišni posestnik

danes v sredo, dne 27. t. m., ob 3 1/4. uri popoldne po dolgi mučni bolezni, previden s sv. zakramenti za umirajoče, v 28. letu svoje starosti.

Pogreb predragega rajnika bo v petek, 29. t. m., ob 4. uri popoldne, iz hiše žalosti, Zaloška cesta št. 3, na pokopališče k sv. Krištofu.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v farni cerkvi sv. Petra.

V Ljubljani, 27. decembra 1905.

2642

Žalujoči ostali.

Venci se hvaležno odklanjajo.

Panorama Kosmorama

Dvorni trg št. 3, pod »Narodno kavarno«.

Od nedelje 24. decembra do vsote sobote 30. decembra 1905:

Niagara po zimi, dežela zlatokopov Alaska, Klondyke, Dawson-City i. t. d.

2623

V najem vzamem
tako dobro

trgovino ali gostilno.

Pisma pod I. Sevšek, Sv. Gregor, pošta Ortnek, Dolenjsko.

2634 2-1

Zahvala.

Vzajemna zavarovalnica v Ljubljani darovala je »Prostovoljnemu gasilnemu društvu v Sodražici« 30 K podpore. Zato se za ta velikušni dar v imenu celega društva najprisrčneje zahvaljuje

Anton Lavrenčič
načelnik.

Sodražica, dne 24. decembra 1905.

Društvo „Abstinent“.

Pozdravi društvu. Poleg nekaterih zasebnikov se pozdravili društvo slovenskih abstinentov v jako simpatičnih pismih: č. g. Fran Avsec, župnik v St. Jurju pod Kumom in v imenu uredništva protialkoholnemu gibanju posvečenega časopisa „Piščalka“. Dalje „Oesterreichischer Verein gegen Trunksucht“ na Dunaju in J. Gense v Berlinu v imenu „Deutscher Verein gegen Missbrauch geistiger Getränke“ (E. V.) Društvo je pristopilo k centralnemu društvu esemajsternih protialkoholnih društev na Dunaju.

Razstava Društva „Abstinent“ bode pričelo nabirati material, da se udeleži prihodnje leto meseca marca in aprila razstave „za ljudsko hranjenje in gejitve zdravja“, katera se vrši na Dunaju in je pripravljali odbor za to razstavo prepustil posebne prostore protialkoholnim društvom.

Društva „Abstinent“ stopi v zvezo s sledečimi protialkoholnimi društv:

1. Geschäftsstelle des Charitasverbandes für das katholische Deutschland, Freiburg i. Br.
2. Oesterreichischer Verein gegen Trunksucht, Dunaj.
3. Alkoholgegnerbund, Berlin.
4. Schriftstelle des Alkoholgegnerbundes, Basel.
5. S filijalke društva „Independent Order of Good Templers“ (Guttemplerorden) v Berlinu.

S temi društvu bode sklenil „Abstinent“ kar najtesnejšo pismo zvezo.

Časopisje in knjižnica. Poleg najboljših strokovnih del in najrazličnejših brošur si bode preskrbele društvo z novim letom sledeče strokovne časopise: 1. „Piščalka“ v več iztisih. Društvo priporoča svojim članom, da se vsi naroče na ta edini slovenski, protialkoholnemu gibanju posvečeni list. 2. Dr. Keller: „Rundschau in der Alkoholfrage“, Freiburg in Breisgau (mesečnik). 3. J. Neumann: „Volksfreund, Organ des Kreuzbündnisses“, Werden-Heidhausen (mesečnik). 4. „Der Abstinent“, Dunaj (mesečnik). 5. „Die Abstinenz“, Berlin (izhaja 1. in 15. v mesecu). 6. „Internationale Monatsschrift zur Erforschung des Alkoholismus“, Basel (mesečnik). 7. „Die Freiheit“, Basel (mesečnik). 8. „Deutscher Guttempler“, Flensburg (izhaja dvakrat na mesec). Po potrebi si bode nabavilo društvo še več drugih dobrih strokovnih listov in bode stopilo v zvezo s specijelnim založništvom protialkoholne literature „Brüder Juschitzky“ na Dunaju. Vse knjige in časopisi bodo društvu na razpolago. Društvo samo pa bode izdajalo tudi poljudne brošure in letake. Dosedaj je razdelila društvo 10.000 letakov.

Društvena gostilna. Na društvo je prišla ponudba nekega ljubljanskega gostilničarja, v kateri daje društvu na razpolago prostorno sobo in obljublja, da se bode preskrbel z raznimi antialkoholnimi pijačami. Društvo je priredilo v tej gostilni dne 23. t. mes. prijateljski večer, ki se je prav dobro obnesel.

Predavanja. „Abstinent“ prosi vse svoje člane, da se pripravljajo za razna predavanja, da bode potem predavatelj moč zanesti naše gibanje tudi izven Ljubljane po vsej Sloveniji.

Društvene zabave. Na razpolago sta društvu dve dobri igri, katerih tendenca je namenjena alkoholizmu. „Abstinent“ priredi že tekom letošnje sezone zabavni večer, na katerem uprizori eno teh iger.

V nedeljo dne 10. t. m. zvečer se je je vršil prvidruštveni shod, ki je bil nepričakovano dobro obiskan in je uspel jako povoljno. Po kratkem pozdravnem govoru predsednika g. dr. Kreka je poročal društveni tajnik o desedanjem delovanju društva, omenil različnih napadov na društvo ter pozival društvene člane na neustrašen boj proti alkoholu in na pogumno delo za velekoristno stvar. Po tem poročilu je prevzel besedo zopet g. predsednik, ki je v izvrstnem predavanju obdelal temo vpliv alkohola na človeški razum. V nekem poljskem časopisu je bilo čitati sledečo ljubko galsko povest: V neki vasi je staval župnik otrokom na lego, da naj napiše vsak to kar ima najraje na svetu. Različni so bili odgovori otrok. Ato, mam, igrače, pogače itd. so napisali otroci, da imajo najraje Neke deklica pa je napisala: gospoda župnika imam najraje, ker ata več ne pijejo.

V tem pripristem, srčnem in odkritosrčnem odgovoru otroka najde tudi naše društvo cel program svojemu delovanju. V teh odkritosrčnih besedah prepreste deklice vidimo v srce, polno neizmerne bede, pomanjkanja in trpljenja, kar vse imajo prestati družine pijancev. In koliko hvaležnosti, koliko srčne hvaležnosti je skrite v teh besedah! — Lepo je očrtal g. predavatelj program društva „Abstinent“ in obiskovalcem našega večera v jasnih slikah kazal pogubonosni vpliv alkohola na človeški razum. Vsakdo, kdor spoštuje človeško naravo, se bode sam odtegnil alkoholu in bode skušal odtegniti tudi druge. Vemo, da je naše delo koristno, vemo, da smo potrebni, in zato nam ni mar napad, ali pride od te ali one strani. Preko vseh napadov kerakamo pogumne za svojimi cilji; ne bojimo se samo proti sovražniku posameznika, ali naroda, temveč bojimo se proti sovražniku človeštva.

Predavanju je sledila slovesna obljuba dosedaj priglasičen članov in sprejem novih članov. Mi ne silimo nikogar, da se odpove pijači, je povdarjal društveni predsednik, vsakdo pa, ki je spoznal, skušal na sebi ali na drugih pogubonosni vpliv pijančevanja, nam je dobrodošel in z odkritosrčnim veseljem sprejememo vsakega novega bojevnika v naših vrstah. Avant garda slovenskih protialkoholikov smo; z razumom, zgledi, besedo in pisanjem se hočemo boriti, zato pa naj objavi vsak naših članov pod častno besedo, da se bode za gotov čas (priporočati je največ eno leto) vzdržal vseh onih pijač, ki vsebujejo alkohol.

Izmed navzočih članov je storilo obljubo 34 in sicer jih je obljubilo 26, da se bodo vzdrževali vseh alkoholnih pijač za eno leto, 2 za tri leta, 3 za pol teta, 1 za dve leti, 1 za vedno in 1 za tri mesece.

Končno je prečital društveni tajnik sledeče pismo, katero je poslal društvu neki šolski voditelj na Kranjskem: „Radostnim srcem sem pozdravil ustanovitev društva „Abstinent“. Prepričan sem, da bode to društvu milemu narodu slovenskemu najkoristnejše društvo. Biti abstinent, kolika sreča in koliko gorje — pijanec! Ne bode zakrival, da sem se mudil predolgo časa na petih poslednjega. Kako grozno, kako nesrečno in britko življenje je sojeno pijancu. S časom mi bode prilika marsikaj povedati v tem ali onem listu vašega društva. Pijanec se spreobrne, ko se v jama zvrne, se pri meni ni uresničilo. Pred pol drugim letom se mi je posrečilo izvit se iz krempelj trnoga alkohola. Od tedaj mi je, kakor bi se rodil iznova. V družine se je naselile blagostanje, povrnilo se je zdravje, veselje do dela itd. Zato penavilam: Kolika sreča biti „abstinent“. Treba pa je abstinentu opore in krepila v dobrem sklepu. Radi tega proučavam že delj časa protialkoholne spise ter sem naročen na list „Piščalka“. Da delujem v svoji okolici v tem smislu ter vplivam na izročeno mi mladino, si po spoznanju dobrega in hudega smatram v sveto dolžnost. Ker upam, da pristopi društvu tudi nekaj kolegov našega stanu, pozdravljam ustanovitev društva „Abstinent“ najiskrenejše ter prijavljam s tem svoj pristop. Dal Beg, da bi društvo dobro uspevalo ter doseglo smoter, katerega si je stavilo v vzvišene svojo nalogo“.

Člani Društva šteje dosedaj 75 članov in priredi dne 7. januarja 1906 predavanje v Žalni na Dolenjskem, v katere okolici se je priglasilo društvu lepo število članov in članic.

Društvena pravila se razpošljejo članom v kratkem, delo se je namreč v tiskarni zakasnelo.

Splošna in enaka volivna pravica za avstrijski državni zbor.

Govori se v poučenih krogih, da izgotovi vlada zakonski načrt o volivni izpremembi m. sec. januarja, zbornici ga izpredloži sredi februarja. Zakonski načrt bo sestavljen po načelih splošne, enake in direktne volivne pravice. Volivna pravica ne bo odvisna od petletnega bivanja v dotičnem kraju. Vlada odklanja tudi pluralni način volitev. Splošne, enake, direktno in tajno volivno pravico vpeljejo v vse državi, tudi za Galicijo. Tudi glede razdelitve volivnih okrajev se je vlada že odločila, dasi nastajajo tu največje težkoče in se namerava vlada še posvetovati in pogajati s strankami. Število poslancev namerava zvišati od 425 na približno 440. Volivna okrožja določijo po kronovinah. Merodajno pri razdelitvi bo število prebivalstva, a tudi gospodarska in kulturna važnost. V nekaterih deželah nameravajo zvišati število poslancev, v nekaterih je pa tudi znižati. Galicija dobi namesto 78 — 90 poslancev, tudi na Češkem zvišajo število poslancev. Na Dunaju namerava vlada zvišati število poslancev od 18 na 34 ali 26. Baje namerava vlada poizku-

siti na Dunaju tudi proporcni način volitve. Znižati pa nameravajo baje število poslancev za Kranjsko, Dalmacijo, Trst in Bukovino. Gautsch je prepričan, da odobri zbornica volivno reformo.

Neki dunajski list je priobčil, kako sedijo voditelji raznih strank o volivni izpremembi. Odgovori so različni, ker vladni načrt ni še objavljen. Dr. Derschatta sodi, da bodo v novi zbornici stranke drugače razdeljene. Sodi, da bo potrebna združitev nemške ljudske in napredne stranke in svobodnih vsenemcev. Ta stranka bi imela približno 70 poslancev. Tudi Prade naglašja potrebo tesnejše spojitve strank. Dvomi, da bi Nemci vsled splošne volivne pravice kaj izgubili. Profesor Bendel je tudi naglašjal, da se združijo nemške napredne stranke v novi zbornici. Proti krščanskim socialcem je pripravljen, da se zveže tudi s socijalno demokracijo in upa, da zmaga na Dunaju nekaj svobodomiselnih nemških poslancev le, če se uvede proporcni način volitev. Vsenemec Schreiter se je skliceval na izjavo vsenemcev v zbornici. Krščanski socialci Axmann sodi, da bo kršč. soc. stranka prišla v zbornico kot najmočnejša stranka, a povesod in z vso energijo se bo morala boriti s socijalno demokracijo. Peschka sodi, da bodo imeli korist od volivne reforme agrarci, dasi izgubi veleposestvo svoje stanovsko zastopstvo. A za agrarce je bilo itak veleposestvo brez pomena. Dr. Fuchs sodi, da bodo imeli največjo korist od volivne reforme kršč. socialci, če se postavijo na širše stališče, kakor zdaj. Upa tudi, da obrži in pridobi se kak mandat tudi katol. središče. Poslanec Skene je rekel kot odločen pristaš splošne volivne pravice, da zbornične razmere gotovo ne bodo tako žalostne, kakor so bile dozdaj. Poslanec dr. Strnysky pravi, da razmere ne bodo boljše, če se ne prepusti rešitev narodnih in kulturnih vprašanj deželnim zborom. Sodi, da pošljejo iz sudetskih pokrajin Cehi kakih 100, Nemci pa 68 poslancev. Češki agrarci Zazvorka je izjavil, da zahteva njegova stranka ločitev kmečkih volivnih okrožij od mestnih. Njegova stranka postavi kandidate v vseh čeških kmečkih okrajih. Češki narodni socialist Choc sodi, da pridobi njegova stranka pri volitvah po načelu splošne vol. pravice.

Izjavo dr. Susteršiča smo včeraj priobčili.

Hrvaški poslanec dr. Ferri je izjavil, da upajo Hrvatje obdržati svojih dosedanjih 11 mandatev in pridobiti še enega ali dva mandata. Poljski demokrat dr. Gregorij Grek sodi, da bodo vse dem. stranke morale preosnovati svoje programe in tudi demokratično krilo poljskega kola. Upa, da se po mneži število poljske demokratične stranke. Poljaki pa zahtevajo varstva za svoje posestno stanje.

Kubik (poljska ljudska stranka) sodi, da se pomnoži število galskih poslancev od 78 na 94 poslancev. Njegova stranka bo imela kakih 40 poslancev. Dr. Conci sodi, da ostane število italijanskih poslancev neizpremenjeno.

Dr. Ellenbogen (soc. demokrat) sodi, da bodo imeli socialni demokratje v novi zbornici približno 30 poslancev. Rumun dr. Hornujaki sodi, da pridobe pri pravični volivni preosnovi Rumuni v Bukovini nekaj več poslancev. Grof Sternberg pa prerokuje, da bo nova zbornica radikalna s sledečo sliko: radikalno narodna, agrarna — radikalno katoliška z zmerne narodnostjo in socialno demokracijo. Dedne dežele bodo spleh volile krščansko socialno, in pridružijo se jim katoliški Slovani in agrarci. Narodni radikali in socialni demokratje bodo kljub medsebojnim divjim bojem v opoziciji. Vsa večja nemška mesta razen Dunaja, bodo velila soc. demokratske poslance, a češka le izjemoma. Med Cehi dobe soc. demokratje le nekaj poslancev v industrijskih krajih, med Nemci pa dobe soc. demokratje ene petino vseh poslancev. Pri Jugoslovanih ostane tako, kakor je zdaj. Poljaki izgube le eno tretjino svojih dosedanjih mest na Rusine in socialiste. Cehi bodo razdeljeni v tri stranke, in sicer bode na Češkem radikali, agrarci in meščanski zastopniki, na Moravskem pa klerikalci, nekaj agrarcev in v mestih oni poslanci, ki so v mladočeškem klubu. Sternberg sodi, da bodo v novi zbornici dosegli socialni demokratje z obstrukcijo in v zvezi z ulico vse, kar bodo zahtevali, dokler živi sedanji cesar.

V seji solnograške trg. in obrtne zbornice so sklenili zahtevati, da dobe trgovske in obrtne zbornice primerne zastopstvo v gosposki zbornici.

Jeseniške novice.

Javen ljudski shod na Savi pri Jesenicah.

Župnik Zabukovec je sklical 26. t. m. ob 3. pop. javen ljudski shod v prostorih strokovnega društva na Savi s programom: Občinske volitve. Zbralo se je okoli 1000 ljudi, med njimi do 400 voliv-

cev. Predsednik shoda je z vzklikom izvoljen Ivan Glavič, načelnik strokovnega društva. Župnik Zabukovec v eno traja-jočem govoru razlaga pomen občinskih volitev, pravice in dolžnosti občinskega odbora ter kritikuje delovanje sedanjega odbora glede gospodarstva z denarjem, ki nabira že več let po dokladah za novo šol. poslopje, a se je mešal med drugi občinski denar ter porabljal tudi za druge občinske potrebe. Ravno tako je delal z dohodki z Mirec, do katerih imajo pravico samo stari posestniki z Jesenic in Save. Kritikuje ceste, pota, prehod z Jesenic na Savo skozi predor, kanalizacije, pojasi, kaj pomeni imenovanje liberalnih častnih občanov, kako hočejo liberalni mogočnejši ogromni večini prebivalstva v občini roke zvezati, da ne bi imelo ljudstvo nobene moči pri gospodarstvu v občini, marveč le peščica liberalnih mogočnejšev. Po-kaže v pravi luči nazadnjaštvo nadpoštara Schreya in trgovca Treva, ki pravi, da delata tako samo za to, da Jesenice ne bi prišle v nemško oblast. Pravi, da ne sme priti do tega, da bi na Savi bila posebna šola, ker bi to bil prvi korak do ločitve Save od Jesenic, pa Schrey še k sejam ni hodil, ko je bilo čas ustaviti v ti ločitvi, Trevn pa je odlek, s katerim se je šolski okoliš razdelil, pokazal šele čez pol leta in so bili vsi rekurzi zastoj, ker se ni vložil priziv v 14 dneh, kakor je bilo se odloku deločno. Slednjic ovrže trditev liberalcev, da je on (župnik) zvezan z Nemci. Ravnatelj Luckmann ga je prosil, naj deluje na to, da pridejo v odbor pravični možje, ki bodo imeli enako skrb za celo občino, da ne bodo prezirali preveč Save, ker Sava plačuje dve tretjini vsega davka. Izjavil je, da nikakor nima on namena občine staviti v nemško oblast. In župnik je rekel, da za to bo pač, da pridejo v odbor pravični možje, a nikdar ne bo pomagal nemstvu do gospodarstva v občini.

Z zanimanjem so zborovavci poslušali govornika, večkrat glasno odobravalji njegova izvajanja. Soglasno so vsi sprejeli resolucije, katere je gospod župnik predlagal, namreč:

1. Na shodu 26. decembra 1905. na Savi zbrani zborovavci izrekamo nezaupnico tistim odbornikom, ki se delali na to, da pride jeseniška občina pod oblast liberalnih mogočnejšev in zahtevamo od njih, da ne zlorabijo svojih pravic kot občinski odborniki proti velji ogromne večine prebivalstva v občini.

2. Prepovemo vsako imenovanje liberalnih častnih občanov in pozivljamo gosp. župana, da takoj vsako sejo zaključijo, kakor hitro bi se drznil kak odbornik predlagati častne občane.

Izvoljena je bila deputacija, da ponese resolucije gospodu županu in mu naroči, da jih pri občinski seji dne 28. t. m. prebere. Tovarniški uradnik g. Pongratz kratko izjavi, da tovarna ne bo delala na to, da bi Nemci dobili občino v oblast, naj gospodarijo Slovenci v občini, toda pravični morajo biti napram vsem.

Ker se nihče več ne oglasi k besedi, zaključijo predsednik shod, ko je prej še šaljivo dokazal, da tudi delavci plačujejo davek od vsake žemlje, od vsakega vrčka pive in vsakega kilograma sladkorja.

Velikega pomena je ta shod; marsikateri, ki se prej ni desti brigal za gospodarstvo v občini, je izpoznal, kolike važnosti je, da pridejo v odbor modri, varčni in pravični možje. Ljudstvo jeseniških vstaja in liberalcev je strah.

Darovi.

Poslano našemu upravništvu.

Za Ciril-Methodovo družbo: Prečast. g. Karol Cikl K. Prečast. gosp. Jos. Pristev, župnik v Horjulu, zbirka Mohorjanov 22 K. Cast. g. Iv. Theuerschuh, kaplan v Lokvah na Krasu, zbirka Mohorjanov 4 K.

Za Ljudski sklad

so darovali: Dr. Iv. Susteršič 20 K, dvorni svetnik Fr. Suklje 15 K, dr. Ig. Žitnik 20 K, J. Pogačnik 20 K, dr. E. Lampe 10 K.

Kupujte narodni kolek!

Velika zaloga cerkvene oprave

in električnih svetilk itd. Naročila se hitro izvršujejo. — Načrti in proračuni se po želji naročnikov naglo izvršijo. Stari cerkveni predmeti se prenavljajo najceneje. 2556 30—5

Veselošolovanjem

L. Tratnik, Ljubljana, Sv. Petra cesta 27.

V izloži so velike, lepe jaslice (umetniško delo), za kako cerkev ali samostan.

Borzna poročila.

Ljubljanska
Kreditna banka v Ljubljani.

Uradni kurzi dunajske borze 27. decembra 1905.

Založbeni papirji.	Denar	Blago
4% majeva renta	99.50	99.70
4% srebrna renta	99.50	99.70
4% avstrijska krona renta	99.55	99.75
4% zlata renta	117.30	117.50
4% ogrska krona	95.10	95.30
4% zlata	113.80	114.—
4% posojilo dežele Kranjske	99.50	101.—
4% posojilo mesta Spiljet	100.60	101.60
4% Zader	100.—	100.—
4% bosn.-herc. žel. pos. 1902	100.05	101.25
4% češka dež. banka k. o.	99.75	99.95
4%	99.75	100.05
4% zast. pisma gal. d. hip. b.	100.30	101.30
4% pešt. kom. k. o. s 10% pr.	106.20	107.20
4% zast. pisma Innerst. hr.	100.50	101.50
4% ogr. cen. dež. hr.	99.90	100.—
4%	100.—	100.50
4% obl. ogr. lokalnih žel. d. dr.	99.50	100.50
4% obl. češke ind. banke	100.25	101.25
4% prior. Trst-Poreč lok.	99.90	100.—
4% prior. dol. žel.	99.50	100.—
3% juž. žel. kup. 1/1.	313.50	315.50
4% avstr. pos. za žel. p. o.	100.—	101.—
Srečke.		
Srečke od 1. 1860 1/2	188.75	190.75
1864	289.—	291.—
tizske	159.—	161.—
zem. kreditne I. emisije	291.—	300.—
II.	291.—	300.—
ogr. hip. banke	259.—	265.—
srbške á frs. 100.—	101.—	109.—
turške	144.—	145.—
Basilika	24.25	26.25
Kreditne	475.—	485.—
Inomoške	79.—	84.—
Krakovske	92.—	99.—
Ljubljanske	62.—	68.—
Avstr. rud. križa	51.50	53.50
Ogr.	31.50	33.50
Rudolfove	60.—	64.—
Salcburške	72.—	78.—
Dunajske kom.	526.—	536.—
Dejalice.		
Južne železnice	119.—	120.—
Državne železnice	661.50	662.50
Avstr. ogrske bančne delnice	1629.—	1639.—
Avstr. kreditne banke	668.75	669.75
Ogrske	788.50	789.50
Živnostenske	246.—	246.50
Premogokop v Mostu (Brux)	650.—	658.—
Alpinski montan	516.50	517.50
Praške žel. ind. družbe	2505.—	2525.—
Rima-Murányi	518.40	519.40
Trbovlske premog. družbe	276.—	277.—
Avstr. orožne tovr. družbe	553.—	559.—
Češke sladkorne družbe	154.50	156.50
Valute.		
C. kr. cekin	11.33	11.38
20 franki	19.16	19.18
20 marke	23.50	23.575
Severci	23.94	24.—
Marke	117.725	117.925
Laški bankovci	95.70	95.90
Rublji	252.—	253.—
Dolarji	4.84	5.—

Whittickov novi stroj za pletenje

4-4 prodaja za smešno nizko ceno 2576

Kolouszek, Gorica, Trigemina 18.

Izjava.

Podpisani izjavljam, da je moj brat Anton podedoval nekaj dedščine po rajnem bratu g. župniku Fr. Auguštini. Ta dedščina se pa ne bo izročila njemu v roke in zato svarim vsakogar, naj nikar ne kupi ali prevzame od njega dedščine. Izjavljam tudi, da zanj ne bom ničesar plačeval.

Reteče pri Škofjiloki, 21. dec. 1905.

Matija Auguštin
posestnik.

2600 2-2

Objava.

Deželni odbor razpisuje mizarska in okovska dela pri razširjalnih stavbah domobranske vojašnice v proračunjenim znesku 53.200 kron.

Dela se bodo oddala potom javne konkurence in je tozadevne pismene ponudbe predložiti deželnemu odboru do

dne 5. januarja 1906 do 12. ure opoldne.

Vsa podrobna, na ponudbo, oddajo in izvršitev del nanašajoča se določila, opise in izkaze o posameznih delih ter načrte si morejo zanimati ogledati med navadnimi uradnimi urami v pisarni stavbnega vodstva na stavbišču (Poljanska cesta), odnosno si jih nabaviti proti povračilu tiskovnih stroškov.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dné 18. dec. 1905.

2604 3-2

Ohranitev zdravega

želodca

tičl največ v ohranitvi, pospeševanju in v uravnavi prebavljanja ter odstranitvi nadležnega zaprtja. Preizkušeno iz izbranih najbolj-ših in uspešnih zdravilnih zeli skrbno na-pravljeno, tek zbujačo in prebavljanje po-spešujočo in lahko odvajajočo domačo zdra-vilo, ki ublaži in odstrani znane posledke ne-zmernosti, slabe diete, prehlajenja, in zoprnega zaprtja, n. pr. gorečico, napenjanje, nezmerne tvoritve kislin ter krče je dr. Rose balsam za želodec iz lekarne B. FRAGNERJA v PRAGI.

1/2 steklenica 1 K, 1 steklenica 2 K.

SVARILLO!

Vsi deli embalaže imajo postavno deponovano varstveno znamko.

Glavna zaloga

lekarna B. FRAGNER-Ja v PRAGI

c. in kr. dvornega dobavitelja

„pri črnem orlu“

Praga, Malá Strana, ogel Nerudove ul. 203.

Po pošti razpošilja se vsak dan. Proti vpošiljavi K 2.56 se pošlje velika steklenica in za K 1.50 mala steklenica na vse postaje avstro-ogrskemu monarhiji poštne prosto.

Zaloge v lekarnah Avstro-Ogrske, v Ljubljani se dobiva pri gg. lekarnarjih: G. Piccoli. U. pl. Trnkoczy, M. Mardetschlager, J. Mayr. 431 b 20-19

Naznanilo.

Svojim cenjenim odjemalcem si usojamo naznaniti, da počenši z današnjim dnevom gosp. M. Kadunc, postrešek v Ljubljani, ni več naš zastopnik, ter jih prosimo, da cenjena naročila na drože (Pressgerm) odslej pošiljajo naravnost na nas.

V bodoče računamo naše najboljše drože samo K 1.20 za kg. — Poleg tega si dovoljujem ponuditi vsem pekarijam naš proizvod v sladu (Bäckeralmzehl) po 80 vin. kg. Vzorce pošiljamo na zahtevo brezplačno.

2569 6-6

Žganjarna in tovarna za drože

Dvor (Höfl) pri Frežah, Koroško.

Prodajalka

vajena popolnoma trgovine s klobuki mešanim blagom, se sprejme takoj proti dobremu plačilu. Ponudbe trdki

2606 3-3

Ivan Seunig

Starl trg št. 7, Ljubljana.

Trije peščeni kamni

(Kollergänge)

vsak 2 m v premeru in 1/2 m močan, popolnoma še rabni so naprodaj v tovarni za barvo pri Devici Mariji v Polju pod Ljubljano. — Več o tem se izve pri Blažu Zabretu v Britofu pri Kranju. 2589 8-2

Ravnokar so izšle:

2577 4

Anton Medved:

„POEZIJE“.

Založila Katol. Bukvarna.

Cena: broširane K 3.80, elegantno vezane K 5.—, po pošti 30 vin. več.

Krasno božično in novoletno darilo.

Kleinoscheg Derby sec

napravljen iz francoskih vin.

o o o

Kleinoscheg Marque d'or

napravljen iz inozemskih vin.

2475 5-3

o o o

Dobiva se povsod!

„Andropogon“

(Iznajditelj P. Herrmann, Zg. Poljskava.)

je najboljša, vsa pričakovanja prekašajoča sredstvo za rast las, katero ni nikako sleparstvo ampak skozi leta z nenavadnimi uspehi izkušena in zjamčeno neškodljiva tekočina, ki zabrani izpadanje las in odstrani prahaje.

Značilno je, da se pri pravilni rabi že čez 4 do 5 tednov opazi močna rast las, kakor tudi brade, in imajo novo zrasli lasje pri osi-velih zopet svojo nekdanjo naravno barvo. — Mnogoštevilna priznanja. Cena steklenice 3 krone. Dobi se v vseh mestih in večjih krajih dežele.

Glavna zaloga in razpošiljatev v Ljubljani pri gosp. Vaso Petričič-u.

V zalogi imajo tudi gg. U. pl. Trnkoczy, Anton Kane in Ernst Sark v Ljubljani, M. Kant v Kranju, in lekarna „Pri angelju“ v Novem mestu.

Lepa primerna

božična in novoletna darila

kakor: ure, verižice, zapestnice, broške, obeske, uhane, tudi z brilantnimi kamni itd. priporoča po prav nizkih cenah v veliki izbi

H. Suttner, urar in trgovec v Kranju.

Cene nižje kakor povsod. Švicarske ure, najfinjših slovečih znamk, katere imajo priznanje po celem svetu, so po najnižjih cenah vedno v zalogi.

Prosim, naročite veliki novi cenik, kateri se pošlje zastoj in poštne prosto.

2237 26-25

2291 35

„Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani“

Podružnica v CELOVCU.

Kupuje in prodaja

vse vrste rent, zastavnih pisem, prioritet, komunalnih obligacij, srečk, delnic, valut, novcev in deviz.

Promese izdaja k vsakemu žrebanju.

Akcijski kapital K 2.000.000.—.

Zamenjava in ekskomptuje

izrečane vrednostne papirje in vnovčuje zapale kupone.

Vinkuluje in devinkuluje vojaške ženitninske kavelje.

Eskompt in inkasse menio. 211

Rezervni zaklad K 200.000.—.

Daje predajne na vrednostne papirje.

Zavaruje srečke proti kurzni izgubi.

Borzna naročila. 211

Podružnica v SPLJETU.

Denarne vloge sprejema

v tekočem računu ali na vložne knjižice proti ugodnim obrestim. Vložni denar obrestuje od dne vloge do dne vzdiga.

Promet s čeki in nakaznicami.

Nakup in prodaja

vsakovrstnih državnih papirjev, srečk, denarjev itd. Zavarovanja za izgube pri žrebanju najmanjšega dobitka. — Promese za vsako žrebanje.

Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba

„MERCUR“

1. Wollzeile 10 in 13, Dunaj, 1., Strebelgasse 2.

Pojasnili v vseh gospodarskih in finančnih stvarih, potem o kurznih vrednostih vseh spekulativnih vrednostnih papirjev in vestal naveti za dosego kolikor je mogoče visocega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih glavnice.

18 150-137